

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

Διπλωματική Εργασία

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ 36 – ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ
ΜΕΛΕΤΗΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

του

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΑΝΗ

Επιβλέπων Καθηγητής: Χρήστος Νεγκάκης

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος
στην
Εφαρμοσμένη Λογιστική και Ελεγκτική

Νοέμβριος 2022

**Αφιερώνεται
στον πατέρα μου**

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε και υποβλήθηκε στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών “Εφαρμοσμένη ελεγκτική και λογιστική” του τμήματος Χρηματοοικονομικής & λογιστικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Θα ήθελα λοιπόν να ευχαριστήσω θερμά τον καθηγητή Χρήστο Νεγκάκη, αρχικά για την ευκαιρία που μου έδωσε να είναι ο επιβλέπων καθηγητής της διπλωματικής μου εργασίας, αλλά κυρίως για την συνεργασία του και την συμβολή του στην συγγραφή της.

Τέλος, θα ήταν άδικο να μην κάνω ειδική μνεία στην οικογένεια μου, την σύντροφο μου και τέλος στους συνεργάτες μου, καθώς όλα αυτά τα χρόνια στάθηκαν αρωγοί στην προσπάθεια μου για την προσωπική και επαγγελματική μου εξέλιξη.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς αποτελούν ένα πλαίσιο, βάσει του οποίου ορίζονται οι αρχές και οι απαιτήσεις, που πρέπει να ακολουθούν οι οντότητες. Σκοπός της παρούσας διπλωματικής είναι να παρουσιάσει και να αναλύσει το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 36 “Απομειώσεις Περιουσιακών Στοιχείων”. Επίσης, μέσω ενός πρακτικού παραδείγματος, έχει ως σκοπό να αναδείξει τις δυσκολίες αλλά και τον τρόπο που μπορεί να επηρεαστεί ο έλεγχος απομείωσης.

Από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση προκύπτει ότι το πρότυπο έχει εφαρμογή σχεδόν στο σύνολο των οντοτήτων. Ακόμη συμπεραίνουμε ότι αν και θεωρείται από τα πιο βασικά πρότυπα, προκύπτουν σημαντικές δυσκολίες στην εφαρμογή του. Αυτό δεν συμβαίνει μόνο λόγω των δύσκολων απαιτήσεων του προτύπου, αλλά και επειδή η εφαρμογή της απομείωσης ενδέχεται να έχει σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική επίδοση της οντότητας. Για αυτό τον λόγο είναι σύνηθες να γίνεται καταστρατήγηση της διενεργηθείσας μελέτης απομείωσης, από τις Διοικήσεις των οντοτήτων, με βασικό σκοπό να εξυπηρετήσουν τις όποιες ανάγκες της οντότητας ή τους προσωπικούς τους στόχους.

Όπως ήδη αναφέρθηκε, το πρότυπο περιέχει σημαντικές και δύσκολες απαιτήσεις και αυτός είναι ο βασικός λόγος που έχουν εντοπιστεί πολλά λάθη, εκούσια και μη. Στην παρούσα διπλωματική δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην παρουσίαση των βασικότερων λαθών, με κύριο στόχο να προϊδεάσουν τους αναγνώστες, με τους κινδύνους και τα εν δυνάμει λάθη που ελλοχεύουν κατά την διενέργεια ενός ελέγχου απομείωσης.

Λέξεις κλειδιά / Keywords:

ΔΛΠ 36, Απομείωση περιουσιακών στοιχείων, Προεξοφλητικό επιτόκιο, Αξία χρήσης, Ανακτήσιμη αξία, IAS 36, Impairment of assets, Value in use, Recoverable amount, Discount rate.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις	1
1.2. Παρουσίαση του Σκοπού της Διπλωματικής Εργασίας	2
1.3. Δομή Διπλωματικής Εργασίας	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	3
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	3
2.1. Εισαγωγή	3
2.2. Επισκόπηση Βιβλιογραφίας	4
2.3. Σύνοψη Κεφαλαίου	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	12
ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	12
3.1. Εισαγωγή	12
3.2. Ιστορική Αναδρομή	12
3.3. Ορισμοί – Έννοιες	14
3.4. Σκοπός του Προτύπου	16
3.5. Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου	17
3.6. Ενδείξεις Απομείωσης και Χρόνος Διενέργειας	18
3.6.1. Χρονική Στιγμή Διενέργειας του Ελέγχου Απομείωσης	18
3.6.2. Γενικές Ενδείξεις	20
3.6.3. Η Κλιματική Αλλαγή και η Επίδρασή της στο ΔΛΠ 36	22
3.7. Διενέργεια Ελέγχου Απομείωσης	24
3.8. Αναγνώριση Ζημίας Απομείωσης	26
3.9. Αναστροφή Ζημίας Απομείωσης	26

3.10. Υπολογισμός Ανακτήσιμου Ποσού – Αξία Λόγω Χρήσης	28
3.10.1. Εισαγωγή	28
3.10.2. Προεξοφλημένες Ταμειακές Ροές και Αξία Χρήσης	28
3.10.3. Ελεύθερες Ταμειακές Ροές Ιδίων Κεφαλαίων	30
3.10.4. Ταμειακές Ροές Μερισμάτων	32
3.11. Προεξοφλητικό Επιτόκιο	33
3.11.1. Γενικές Πληροφορίες	33
3.11.2. Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου (WACC)	35
3.12. Απαραίτητες Γνωστοποιήσεις	38
3.12.1. Γενικές Απαιτήσεις	39
3.12.2. Ανάλυση Ευαισθησίας	39
3.13. Σύνοψη Κεφαλαίου	40
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	40
ΣΥΝΗΘΗ ΛΑΘΗ	40
4.1. Εισαγωγή	40
4.2. Υπολογισμός Αξίας Χρήσης	41
4.3. Ενδείξεις και Χρόνος Ελέγχου Απομείωσης	43
4.4. Προεξοφλητικό Επιτόκιο	44
4.4.1. Γενικά Σφάλματα	44
4.4.2. Σφάλματα Σχετικά με το Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου	44
4.4.3. Σφάλματα Σχετικά με το Κόστος Ευκαιρίας των Κοινών Μετοχών (CAPM)	45
4.5. Αναγνώριση Απομείωσης	46
4.6. Αναστροφή Απομείωσης	46
4.7. Γνωστοποιήσεις	47
4.8. Σύνοψη Κεφαλαίου	47

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	48
ΠΡΟΣΩΜΟΙΩΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	48
5.1. Εισαγωγή	48
5.2. Βασικοί Στόχοι	48
5.3. Πρακτικό Παράδειγμα	49
5.4. Σύνοψη Κεφαλαίου	55
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	56
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	56
6.1. Εισαγωγή	56
6.2. Συμπεράσματα	56
6.3. Περιορισμοί	57
6.4. Προτάσεις για Μελλοντική Έρευνα	57
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	59
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	62

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς σχεδιάστηκαν ώστε να εδραιωθούν ως μια κοινή παγκόσμια γλώσσα των οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων. Η δημιουργία μίας κοινής χρηματοοικονομικής γλώσσας ήταν αναγκαία κυρίως λόγω της αύξησης των συναλλαγών και επενδύσεων σε διεθνές επίπεδο. Από το 2001 περίπου 125 χώρες είτε έχουν υιοθετήσει τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς ως υποχρεωτικό λογιστικό πλαίσιο είτε επιτρέπουν της προαιρετική εφαρμογή τους. [Ινστιτούτο Εκπαίδευσης Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, 2017]

Για αυτό άλλωστε, είναι συνήθης η εφαρμογή τους από μεγάλους ομίλους εταιριών με διεθνή παρουσία, καθώς επίσης και σε όλες της Δημοσίου Συμφέροντος Οντότητες που δραστηριοποιούνται στην Ευρώπη, δεδομένου ότι η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική. Η αναγνώριση της σημαντικότητας τους έχει ως αποτέλεσμα την εναρμόνιση πολλών εθνικών λογιστικών προτύπων με αυτά των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Παράδειγμα αυτής της πολιτικής αποτελούν και τα ελληνικά λογιστικά πρότυπα, τα όποια έχουν σχεδιαστεί με γνώμονα τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 36 “Απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων”, αποτελεί ένα από τα βασικότερα πρότυπα και εξίσου σύνθετο όπως τα υπόλοιπα. Η καλή γνώση των προτύπων δεν επαρκεί για την ορθή εφαρμογή του προτύπου, καθώς για την πρακτική εφαρμογή των απαιτήσεων απαιτούνται και άλλες γνώσεις, όπως αυτές των χρηματοοικονομικών. Η ανάγκη για γνώσεις και άλλων αντικείμενων είναι κάτι σύνηθες στα ΔΠΧΑ, και αυτός είναι ο βασικός λόγος που πολλές οντότητες συνεργάζονται με εξειδικευμένους συνεργάτες, που έχουν τεχνογνωσία επί των αντικειμένων.

1.2. Παρουσίαση του Σκοπού της Διπλωματικής Εργασίας

Βασικός σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η διερεύνηση του θεωρητικού πλαισίου του προτύπου, έτσι ώστε να καταστεί ευκολότερη η κατανόηση του. Εκτός από το θεωρητικό πλαίσιο, η παρούσα διπλωματική έχει και στόχο να διερευνήσει το τεχνικό κομμάτι και με ποιους τρόπους μπορεί να επιτευχθεί η ορθή ολοκλήρωση ενός ελέγχου απομείωσης και κυρίως εστιάζει στον υπολογισμό της αξίας χρήσης.

Ιδιαίτερα την τελευταία περίοδο, όπου κάποια τυχαία συμβάντα, όπως είναι η περίοδος Covid και ο πόλεμος μεταξύ της Ρωσίας – Ουκρανίας έχουν συμβεί, το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο έχει αποκτήσει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Το ενδιαφέρον αυτό είναι απόλυτα φυσιολογικό, καθώς τέτοια συμβάντα πυροδοτούν τις ενδείξεις, ότι μία οντότητα θα πρέπει να εντοπίσει τα περιουσιακά της στοιχεία που ενδέχεται να θίγονται και να ελέγξουν αν προκύπτει ζήτημα ελέγχου απομείωσης.

Αντιλαμβανόμενοι λοιπόν το πόσο επίκαιρο είναι το θέμα, θα προσπαθήσουμε να το καταστήσουμε σαφές για τους αναγνώστες, με την προσδοκία ότι θα τους βοηθήσει να διενεργήσουν στο μέλλον έναν ορθολογικό έλεγχο απομείωσης.

1.3. Δομή Διπλωματικής Εργασίας

Η παρούσα διπλωματική χωρίζεται σε έξι κεφάλαια, όπου το καθένα έχει τις δικές του υποκατηγορίες.

Στο πρώτο κεφάλαιο παρατίθενται εισαγωγικές παρατηρήσεις σχετικά με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και το υπό εξέταση πρότυπο.

Στο δεύτερο κεφάλαιο επιλέχθηκε να παραταθεί η επισκόπηση της βιβλιογραφίας, η οποία κατά κύριο λόγο συνείσφερε σημαντικά στο να αξιολογήσουμε την ερώτηση, ποια είναι τα βασικά θέματα προς διερεύνηση, αλλά και μας βοήθησε να διατυπώσουμε προτάσεις για περαιτέρω έρευνα. Συμπεριλήφθηκαν μόνο τα κύρια σημεία, ενώ έγινε προσπάθεια να εντοπίσουμε όλα τα σημαντικά θέματα.

Το τρίτο κεφάλαιο πραγματεύεται το θεωρητικό πλαίσιο του ΔΛΠ 36. Έγινε προσπάθεια να συμπεριληφθούν όλες οι απαραίτητες πληροφορίες, σχετικά με απαιτήσεις του προτύπου. Ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε σε θέματα, υπολογισμού της αξίας χρήσης, της επιλογής και του υπολογισμού του προεξοφλητικού επιτοκίου.

Στο τέταρτο κεφάλαιο, το οποίο κατά την γνώμη του συγγραφέα, είναι από τα πιο σημαντικά, παρατίθενται τα συνήθη σφάλματα που έχει εντοπίσει η ελεγκτική εταιρεία BDO, η οποία χαιρεί την αναγνώριση από όλους τους επιστήμονες το κλάδου. Για την καλύτερη κατανόηση τα σφάλματα ταξινομήθηκαν σε έξι βασικές κατηγορίες. Ο εντοπισμός και η ανάγνωση αυτών των σφαλμάτων, δίνει την δυνατότητα στους αναγνώστες της διπλωματικής αυτής να διενεργήσουν ή να αξιολογήσουν στο μέλλον, μία μελέτη ελέγχου απομείωσης αποφεύγοντας τα ίδια λάθη.

Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζεται μία προσομοίωση μελέτης περίπτωσης, η οποία έχει ως κύριο σκοπό να περιγράψει το τεχνικό κομμάτι του προτύπου και να αναδείξει την σημαντικότητα των υποθέσεων που περιλαμβάνονται σε μία τέτοια μελέτη, και πως επηρεάζουν το τελικό αποτέλεσμα.

Τέλος, το έκτο και τελευταίο κεφάλαιο περιλαμβάνει τα προκύπτοντα συμπεράσματα τα οποία εξάχθηκαν από την σύνταξη της παρούσας διπλωματικής εργασίας, ενώ περιλαμβάνει και μία πρόταση για περαιτέρω έρευνα για το συγκεκριμένο θέμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

2.1. Εισαγωγή

Το κεφάλαιο αυτό έχει πρωταρχικό σκοπό να επισκοπήσει την βιβλιογραφία σχετικά με το Διεθνές Λογιστικό πρότυπο 36 “Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων” και τα σημαντικά του θέματα. Αν και η παρούσα διπλωματική εργασία εξετάζει το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 36, θεωρήσαμε σημαντικό να αναζητήσουμε και βιβλιογραφία από

άλλα πρότυπα (US GAAP, Australian GAAP), καθώς από την έρευνα καταλήξαμε ότι υπάρχουν κοινά στοιχεία, ιδιαίτερα στην χειραγώγηση δεδομένων και υποθέσεων για την αποφυγή απομείωσης ενός περιουσιακού στοιχείου, τα οποία συνέδραμαν στην δημιουργία μιας ολοκληρωμένης οπτικής σχετικά με το υπό εξεταζόμενο θέμα.

Το σύνολο των δημοσιεύσεων που παρατίθενται κατωτέρω, είχαν προηγηθεί από την σύνταξη της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Οι δημοσιεύσεις παρατίθενται με χρονολογική σειρά, βάσει του έτους δημοσίευσης.

2.2. Επισκόπηση Βιβλιογραφίας

Ο Dymock (2021) αντιλαμβανόμενος ότι το πρότυπο της απομείωσης περιουσιακών στοιχείων έχει ευρεία εφαρμογή σε όλες τις εταιρείες και είναι πιθανό να αποτελεί ένα από τα πιο δύσκολα λογιστικά πρότυπα που εφαρμόζονται, για την προετοιμασία των χρηματοοικονομικών εκθέσεων. Σύμφωνα με αυτό είναι τόσο δύσκολο, που η “απομείωση περιουσιακών στοιχείων” εντοπίζεται ετησίως από την Αυστραλιανή Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και Επενδύσεων στον κατάλογο των χρηματοοικονομικών αναφορών της ως ζήτημα που απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή (εκ των προτέρων) καθώς και ως απαρίθμηση των προβλημάτων χρηματοοικονομικής αναφοράς (εκ των υστέρων). Η επίμονη ανησυχία είναι ότι οι απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων δεν αναγνωρίζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Η παρούσα διατριβή εστιάζει σε τρεις πτυχές της απομείωσης περιουσιακών στοιχείων. Αρχικά εάν υπάρχουν οικονομικές συνέπειες που προκύπτουν από τη μη ύπαρξη απομείωσης περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται έγκαιρα. Δεύτερον, ο προσδιορισμός του βαθμού απομείωσης περιουσιακών στοιχείων συμβάλλουν στον “συντηρητισμό υπό όρους”. Τρίτον, εάν οι απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων είναι σχετικές για την αξιολόγηση της απόδοσης της εταιρείας.

Σε αυτή την έρευνα χρησιμοποιούνται δείκτες απομείωσης εφαρμόζοντας το μοντέλο της απομείωσης (Bond, Govendir & Wells 2016). Συμπεριλαμβάνεται η μεταβλητή της συνεχούς αποκάλυψης για να καθοριστεί η σχέση μεταξύ της απομείωσης περιουσιακών στοιχείων και της γνωστοποίησης της ευαισθησίας των τιμών στο Αυστραλιανό Χρηματιστήριο Αξιών. Οι επιχειρήσεις με επίμονους δείκτες

απομείωσης, όπως η λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων που υπερβαίνει την αγοραία αξία των Ιδίων κεφάλαια για τουλάχιστον δύο χρόνια, ενδέχεται να μην εφαρμόζουν το AASB 136 όπως προβλέπεται. Μπορεί να μην γνωστοποιούν κατάλληλα στην αγορά το γιατί δεν απομειώνουν τα περιουσιακά στοιχεία και τις παραδοχές στις οποίες βασίζονται οι αποφάσεις τους, να μην απομειώσουν τα περιουσιακά στοιχεία. Αυτό εντείνει την πιθανότητα οι εταιρείες που δεν συμμορφώνονται με το AASB 136 να μην μπορούν επίσης να συμμορφωθούν με το καθεστώς συνεχούς γνωστοποίησης που επιβάλλεται από το Αυστραλιανό Χρηματιστήριο Αξιών. Επιπλέον συναντάμε στοιχεία για εταιρείες που κάνουν απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων που προλαμβάνονται από τις ανακοινώσεις για την ευαισθησία των τιμών στην αγορά. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για επιχειρήσεις με ισχυρή εταιρική διακυβέρνηση. Επιπρόσθετα, απομείωση περιουσιακών στοιχείων πραγματοποιείται σε επίπεδο Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. Αυτό σημαίνει ότι πολλές εταιρείες δεν μπορούν να απομειώσουν μεμονωμένα περιουσιακά στοιχεία όπου η λογιστική αξία υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό τους εάν τα άλλα περιουσιακά στοιχεία της μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών είναι σε υψηλό βαθμό κερδοφόρα, με αποτέλεσμα τη “θωράκιση”.

Οι Filip et al (2020), υπέθεσαν ότι τα αυστηρά πλαίσια ελέγχου και η αυστηρή επιβολή του νόμου, λειτουργούν ως ανασταλτικοί παράγοντες στην χρήση υπεραισιόδοξων σεναρίων. Να αποσαφηνιστεί ότι, όσο πιο αισιόδοξο είναι ένα μελλοντικό επιχειρησιακό πλάνο, τόσο λιγότερες είναι οι πιθανότητες να διενεργηθεί απομείωση.

Για να καταστεί εφικτή η απόδειξη της υπόθεσης αυτής, διερεύνησαν χίλιες εννιακόσες πενήντα οκτώ (1.958) εταιρίες σε τριάντα έξι (36) διαφορετικές χώρες, οι οποίες θεωρήθηκε ότι ήταν πολύ πιθανόν να καθυστερήσουν την αναγνώριση απομείωσης. Η μελέτη κατέληξε σε τρία βασικά συμπεράσματα:

1. Σε χώρες όπου υπάρχει αυστηρή επιβολή του νόμου, οι εταιρίες χρησιμοποιούν υψηλότερο προεξοφλητικό επιτόκιο κατά την διενέργεια του ελέγχου απομείωσης, δηλαδή είναι πιο συντηρητικοί στις υποθέσεις τους.
2. Οι Εταιρείες που εδρεύουν σε χώρες με αυστηρή επιτήρηση και επιβολή των νόμων, εμφανίζουν πιο αισιόδοξα επιχειρησιακά πλάνα σχετικά με τις ταμειακές τους ροές, έναντι των εταιρειών που εδρεύουν σε χώρες χωρίς ιδιαίτερη επιτήρηση.

3. Εταιρείες οι οποίες δραστηριοποιούνται σε χώρες με αυστηρότερα πλαίσια ελέγχου, είναι πιο πιθανό να προβούν σε απομείωση της υπεραξίας και των περιουσιακών στοιχείων.

Ο Καραμπίνης (2020) διενήργησε μελέτη ώστε να αξιολογήσει πιθανούς παράγοντες όπου σχετίζονται με τον έλεγχο απομείωσης των περιουσιακών στοιχείων, αλλά και την σχέση τους με την επιβολή των νόμων. Όπως ανέμενε ο συγγραφέας, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι υπάρχει μεγάλη σχέση μεταξύ οικονομικών και ευκαιριακών παραγόντων και της απομείωσης των περιουσιακών στοιχείων, τα οποία επηρεάζονται ακόμα περισσότερο, από το πλαίσιο νόμων και πόσο αυστηρή είναι η επιβολή τους. Το δείγμα αφορά εταιρείες οι οποίες εδρεύουν σε χώρες όπου εφαρμόζονται τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και ανέρχονται συνολικά σε 7.382.

Συγκεκριμένα, τα εμπειρικά ευρήματα δείχνουν ότι σε χώρες στις οποίες δεν υπάρχει αυστηρή επιβολή των νόμων εκτός από τους οικονομικούς παράγοντες, σημαντικό ρόλο στην απομείωση η μη των περιουσιακών στοιχείων διαδραματίζουν και οι ευκαιριακοί παράγοντες, όπως είναι η χειραγώγηση των κερδών. Αντίθετα, σε χώρες με αυστηρούς νόμους και με αυστηρή επίβλεψη, μόνο οι οικονομικοί παράγοντες σχετίζονται με την απομείωση, καθώς οι ευκαιριακοί παράγοντες εξαλείφονται και θεωρούνται μη σημαντικοί.

Ως εκ τούτου το βασικό συμπέρασμα του συγγραφέα είναι ότι η αυστηρή επίβλεψη και εφαρμογή των νόμων αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την ορθή, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αποτρέψει ευκαιριακούς παράγοντες.

Οι Kevin και Richard (2017) εξέτασαν την επίδραση του αμερικάνικου προτύπου SFAS 142, το οποίο αναφέρεται στον έλεγχο απομείωσης των περιουσιακών στοιχείων. Τα βασικά αποτελέσματα της μελέτης τους ήταν ότι το νέο πρότυπο έχει καταστήσει δύσκολη την εφαρμογή του, καθώς επίσης και ευκαιριακή για τα στελέχη των Εταιρειών. Τέλος, κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η εφαρμογή του προτύπου είχε ως αποτέλεσμα να παρουσιάζονται μεγαλύτερα ποσά υπεραξίας, ενώ οι απομειώσεις δεν γινόντουσαν στον κατάλληλο χρόνο.

Οι Korošec et al. (2016), συνέταξαν έρευνα με δημοσίευση άρθρου, ώστε να εντοπίσουν εάν στελέχη Ιταλικών Εταιρειών, χειραγωγούν τον έλεγχο απομείωσης υπεραξίας διενεργώντας τον σε χρονικές στιγμές που τους βολεύει. Για τον έλεγχο της υπόθεσης χρησιμοποιήθηκαν εισηγμένες εταιρείες, κατά τα έτη 2013, δηλαδή την περίοδο της οικονομικής κρίσης. Πρώτη παρατήρηση της έρευνας ήταν ότι, αν και επιλέχθηκαν εταιρείες όπου ο λόγος της χρηματιστηριακής αξίας τους προς την λογιστική τους αξίας ήταν μικρότερος από ένα (1), μόλις το 26% εξ 'αυτών είχαν προβεί σε απομείωση της υπεραξίας, άρα και των περιουσιακών στοιχείων.

Με βάση την στατιστική τους έρευνα, κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι ακόμα και στις εταιρείες που είχαν υιοθετήσει το πιο αυστηρό πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, υπήρχαν σημαντικά κίνητρα, ώστε να προβαίνουν σε απομείωση ανάλογα με την στοχοθεσία τους και το συμφέρον τους.

Οι Nawaiseh et al (2016), μέσω της μελέτης τους, επιδιώκουν αρχικά να εξετάσουν πώς οι εταιρείες εφαρμόζουν τον έλεγχο απομείωσης βάσει των οριζόμενων διατάξεων που απορρέουν από το ΔΛΠ 36.

Δεύτερον, να διερευνήσουν και να αξιολογήσουν παράγοντες που μπορεί να εξηγήσουν την επίδραση συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών δεικτών στη ζημία απομείωσης. Ποσοτική ανάλυση δείγματος δεδομένων (30) εταιρειών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο του Αμμάν (ASE) η οποία πραγματοποιήθηκε, από το 2005 έως το 2008. Παρά το γεγονός ότι δείγμα εταιρειών εισηγμένων στο (ASE) υποτίθεται ότι εφαρμόζε το ΔΛΠ 36, μόνο (41,10%) του δείγματος κατέγραψε ζημία αναγνώρισης απομείωσης (30 από 73). Οι συγγραφείς εντόπισαν ότι ο δείκτης ζημιών απομείωσης παρουσίασε κυμαινόμενες τάσεις. Διαπίστωσαν επίσης ότι η πιθανότητα ζημίας απομείωσης είναι θετικά επηρεασμένη από το μέγεθος της εταιρείας (Size) και τις λειτουργικές ταμειακές ροές (OCF).

Η έρευνα ανέφερε επίσης, μια θετική σημαντική σχέση μεταξύ χρηματοοικονομικής μόχλευσης (LEV), απόδοσης περιουσιακών στοιχείων (ROA) και απόδοσης ιδίων κεφαλαίων (ROE). Αυτό μπορεί να εξηγείται από τις περισσότερες δημόσιες εταιρείες που χρησιμοποιούν σε μεγάλο βαθμό τη χρηματοοικονομική μόχλευση για να αυξήσουν το (ROA) και (ROE). Επιβεβαίωσαν επίσης την ασήμαντη στατιστική θετική σχέση μεταξύ της κερδοφορίας που μετράτε με (ROA) και της

ζημίας απομείωσης αναγνώριση (IMP). Άλλες μεταβλητές ελέγχου όπως το LEV, έχουν αρνητικά ασήμαντη σχέση με το IMP. Η έρευνα αυτή εισάγει το απαραίτητο υπόβαθρο και τις βασικές αρχές για την κατανόηση της τρέχουσας πρακτικής απομείωσης αναγνώρισης στην Ιορδανία και να παροτρύνει τις εταιρείες να χρησιμοποιούν υψηλά πρότυπα λογιστικής ποιότητας στα οικονομικά τους σύμφωνα με τα οριζόμενα ΔΛΠ.

Η απομείωση ενός περιουσιακού στοιχείου απαιτεί κρίση και είναι ευρέως γνωστό πως αποτελεί μία από τις μεθόδους όπου οι διοικήσεις των εταιρειών την χρησιμοποιούν, ώστε να δημοσιεύουν υψηλότερα κέρδη. Οι Avallone και Quagli (2015), διαπίστωσαν πως οι περισσότερες μελέτες που έχουν εκπονηθεί, ανέλυν κυρίως τις πιθανές αιτίες που δημιουργούν την ανάγκη ελέγχου απομείωσης ενός περιουσιακού στοιχείου. Για τον λόγο αυτό αποφάσισαν να μελετήσουν, τον τρόπο με τον οποίο οι διοικήσεις των εταιρειών, μπορούν να επηρεάσουν το τελικό αποτέλεσμα του ελέγχου απομείωσης της υπεραξίας. Στην πραγματικότητα μελέτησαν τις μεταβλητές και τις υποθέσεις που οι διοικήσεις μπορούσαν να επηρεάσουν μεταβάλλουν, δηλαδή κυρίως τις μελλοντικές υποθέσεις για τις ελεύθερες ταμειακές ροές, το μακροπρόθεσμο ρυθμό ανάπτυξης για τον υπολογισμό της υπολειμματικής αξίας, και το προεξοφλητικό επιτόκιο. Επίσης, χρησιμοποίησαν στοιχεία αντίστοιχων κλάδων και εξωτερικών πηγών ως ανεξάρτητες συγκριτικές μεταβλητές.

Για να καταστεί η μελέτη εφικτή, χρησιμοποίησαν ένα δείγμα ευρωπαϊκών εταιρειών υψηλής κεφαλαιοποίησης, οι οποίες έδρευαν στην Γερμανία, την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο και εμφάνιζαν στους Ισολογισμούς τους κονδύλι υπεραξίας για την πενταετή περίοδο 2007 – 2011.

Το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η μελέτη είναι ότι η απομείωση της υπεραξίας, αποτελεί πράγματι έναν τρόπο χειραγώγησης των αποτελεσμάτων. Ακόμη, οι δύο μελετητές συμπέραναν πως ο ρυθμός ανάπτυξης και το προεξοφλητικό επιτόκιο αποτελούν σημαντικές μεταβλητές για το αποτέλεσμα του ελέγχου απομείωσης.

Τέλος, προτείνουν να υιοθετηθεί η πρακτική της περαιτέρω γνωστοποίησης και ανάλυσης των υποθέσεων που χρησιμοποιήθηκαν για τον έλεγχο της απομείωσης, εφόσον αυτές αποκλίνουν σημαντικά από τα δεδομένα της αγοράς, καθώς με αυτόν τον

τρόπο θα καταστεί εφικτό για τους αναλυτές να αξιολογήσουν το ενδεχόμενο οι υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν να μην είναι αντικειμενικές.

Βάσει της πρακτικής των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, τα εντεταλμένα στελέχη των επιχειρήσεων έχουν την δυνατότητα με δύο τρόπους να αυξήσουν την εκτιμώμενη αξία χρήσης της υπεραξίας αλλά και των περιουσιακών στοιχείων γενικότερα.

Συγκεκριμένα, αυτό μπορούν να το πετύχουν είτε χρησιμοποιώντας υπεραισιόδοξες εκτιμήσεις σχετικές με τις μελλοντικές ελεύθερες ταμειακές ροές, είτε χρησιμοποιώντας υπεραισιόδοξες εκτιμήσεις αποτίμησης, όπως είναι ο υπολογισμός του προεξοφλητικού επιτοκίου και ο ρυθμός ανάπτυξης που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό της υπολειμματικής αξίας.

Οι Kuzmina και Kozlovska (2012) αντιλήφθηκαν ότι στις λογιστικές πρακτικές, η αξιολόγηση των μακροχρόνιων περιουσιακών στοιχείων με βάση την τρέχουσα κατάσταση της αγοράς είναι ένα από τα πλέον σύνθετα ζητήματα. Για τις εταιρείες που πραγματοποιούν επενδύσεις μεγάλης κλίμακας σε μακρόβια περιουσιακά στοιχεία, αυτό το ερώτημα καθίσταται ζωτικής σημασίας, διότι οι απομειώσεις των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων και της υπεραξίας συνδέονται σημαντικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές. Η διαδικασία για την αξιολόγηση των μακρόβιων περιουσιακών στοιχείων ρυθμίζεται από την εθνική λογιστική νομοθεσία και τα Διεθνή Χρηματοοικονομικά Πρότυπα Αναφοράς και συγκεκριμένα από το ΔΛΠ 36 “Απομείωση Περιουσιακών Στοιχείων”. Τα αποτελέσματα της μελέτης απόψεων ξένων ερευνητών δείχνουν ότι παρά το γεγονός ότι έχει περάσει πολύς καιρός από την υιοθέτηση των προτύπων SFAS No.121 (που εκδόθηκε το 1995) και ΔΛΠ 36 (εκδόθηκε το 1998), πολλά ερωτήματα που σχετίζονται με την πρακτική εφαρμογή αυτών των προτύπων είναι σχετικά και είναι ακόμη προς συζήτηση. Στην παρακολούθηση των τάσεων που έχουν σημειωθεί στη ρύθμιση της εφαρμογής, ιδίως του ΔΛΠ 36, οι συγγραφείς μπορούν να συμφωνήσουν με το συμπέρασμα που συνάγεται από τους Seetharaman et al. το 2004. Στην έρευνά τους δήλωσαν ότι “αν και υπάρχουν λογιστικά πρότυπα που έχουν δηλωθεί και διάφορες εξηγήσεις που έγιναν από διεθνείς επαγγελματικούς φορείς η κοινή αντιμετώπιση της υπεραξίας δεν έχει και δεν θα

καθοριστεί στο εγγύς μέλλον”.(Seetharaman, Balachandran, Saravanan, 2004). Αυτό το συμπέρασμα μπορεί να αποδοθεί όχι μόνο στην υπεραξία, αλλά και σε άλλες κατηγορίες μακρόβιων περιουσιακών στοιχείων, τα οποία στην πραγματικότητα θα μπορούσαν να ονομαστούν “μαύρο κουτί”, λαμβάνοντας υπόψη την πρακτική κατάσταση στη Λετονία στον τομέα της λογιστικής.

Το προεξοφλητικό επιτόκιο αποτελεί κύριο συστατικό στοιχείο για την σωστή διενέργεια του ελέγχου απομείωσης. Οι Husmann και Schmidt (2008) αντιλαμβανόμενοι την σημαντικότητα της ορθής επιλογής του προεξοφλητικού επιτοκίου εκπόνησαν άρθρο με εκτενή ανάλυση για την ορθή επιλογή του επιτοκίου. Επίσης, σημειώνουν πώς υπάρχουν αρκετές διαφορές μεταξύ των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και των Αμερικάνικων προτύπων σχετικά με την απομείωση περιουσιακών στοιχείων.

Πρωταρχικός σκοπός της έρευνας τους, ήταν να καθοδηγήσουν τους επαγγελματίες λογιστές, σχετικά με την ορθή επιλογή του προεξοφλητικού επιτοκίου, μεταξύ των τριών επιλογών που προτείνουν τα πρότυπα. Επίσης, μέσα από την έρευνα τους, απέδειξαν ότι το Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου (ΜΣΣΚ), αποτελεί το πλέον κατάλληλο επιτόκιο. Για την υλοποίηση της έρευνας τους βασίστηκαν σε τρεις βασικές υποθέσεις:

1. Οι αγορές βρίσκονται υπό φυσιολογικές συνθήκες, χωρίς να υπάρχουν έξοδα πτωχεύσεων ή περιορισμοί στις πωλήσεις, ενώ οι πληροφορίες είναι διαθέσιμες σε όλους τους ενδιαφερόμενους χρήστες
2. Οι λειτουργικές ταμειακές ροές είναι ανεξάρτητες από την επιλογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, δεν ενσωματώνεται δηλαδή κόστος διακοπής της επιχείρησης
3. Οι επενδυτές μεγιστοποιούν τον πλούτο τους στο τέλος της περιόδου. Έχουν ομοιογενείς προσδοκίες σχετικά με τις αποδόσεις των περιουσιακών στοιχείων και τέλος, οι επενδυτές μπορούν να δανείζονται ή να δανείζουν απεριόριστα ποσά με επιτόκιο χωρίς κίνδυνο (Risk Free Rate).

Το τελικό τους συμπέρασμα, πράγματι κατέληξε ότι το σημείο εκκίνησης του προεξοφλητικού επιτοκίου πρέπει να είναι το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου, καθώς τα άλλα δύο, ενδέχεται να οδηγήσουν σε σημαντικά διαφοροποιημένες αξίες.

Την έρευνα των Husmann και Schmidt σχολίασε ο Kvaal (2010), καθώς ο τελευταίος θεώρησε ότι η έρευνα τους, βασίστηκε σε λάθος θεμέλια. Συγκεκριμένα, η βασική του διαφωνία αφορούσε το τί σημαίνει αύξηση του δανεισμού, καθώς και ότι το αυξητικό χρεωστικό επιτόκιο μπορεί να είναι μία χρήσιμη προσέγγιση στο κόστος κεφαλαίου. Ο Kvaal προσθέτει με την σειρά του, ότι το ΔΛΠ 36 έχει αρκετές διαφορές σε σχέση με το αντίστοιχο αμερικάνικο πρότυπο (US GAAP). Τέλος, τονίζει την σημαντικότητα της προσπάθειας για παγκόσμια εναρμόνιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

2.3. Σύνοψη Κεφαλαίου

Στο κεφάλαιο αυτό έγινε προσπάθεια να επισκοπηθεί η βιβλιογραφία σχετικά με την απομείωση περιουσιακών στοιχείων, όπως διέπει το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 36.

Από την επισκόπηση της βιβλιογραφίας κατέστη σαφές ότι τα πρότυπα της Αμερικής (US GAAP) και της Αυστραλίας (AUSTRALIAN GAAP), έχουν πολλές ομοιότητες, αλλά το πιο σημαντικό είναι ότι αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα στην εφαρμογή τους. Τα προβλήματα αυτά προκύπτουν κυρίως από την ευκολία να χειραγωγηθούν τα δεδομένα που απαιτούνται ώστε να πραγματοποιηθεί η μελέτη/έλεγχος απομείωσης, με κύριο σκοπό να χειραγωγηθούν τα αποτελέσματα προς όφελος της οντότητας αλλά και της Διοίκησης αυτής.

Ακόμη, κατέστη σαφές ότι η ποιότητα των γνωστοποιήσεων που απαιτεί το πλαίσιο είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς με αυτόν τον τρόπο βελτιώνει τις πληροφορίες που παρέχονται και αναζητούν οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων.

Τέλος, διαπιστώθηκε ότι ένα σημαντικό ζήτημα για την ορθή εφαρμογή του προτύπου, αποτελεί το περιβάλλον ελέγχου, όπου δραστηριοποιείται η οντότητα, καθώς παρατηρήθηκε ότι σε χώρες με πιο αυστηρά πλαίσια, έγινε ορθότερη εφαρμογή των απαιτήσεων του προτύπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.1. Εισαγωγή

Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής αναφοράς αποτελούν ένα σύνολο λογιστικών προτύπων που αναπτύσσονται από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Σ.Δ.Λ.Π.) – International Accounting Standards Board (IASB). Το Συμβούλιο αυτό ανήκει στο Ίδρυμα των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Στόχος του Ιδρύματος είναι η δημιουργία ενός ενιαίου συνόλου κατανοητών και υψηλής ποιότητας διεθνών λογιστικών προτύπων για το κοινό συμφέρον, τα οποία να απαιτούν διαφανή, συγκρίσιμη και υψηλής ποιότητας πληροφόρηση στις οικονομικές καταστάσεις και τις λοιπές χρηματοοικονομικές αναφορές. Με αυτόν τον τρόπο, αποτελούν σημαντική βοήθεια σε ένα ευρέως κύκλο χρηστών των οικονομικών καταστάσεων να λάβουν τις οικονομικές τους αποφάσεις, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζει την αποφυγή σύγχυσης και παραπληροφόρησης. [Ινστιτούτο Εκπαίδευσης Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, 2017 και Νεγκάκης, 2015].

Το υπό εξέταση πρότυπο αποτελεί ένα από τα βασικά πρότυπα από το σύνολο αυτών, καθώς έχει εφαρμογή στο σύνολο των οντοτήτων και αυτό λόγω του αντικείμενου που πραγματεύεται. Σε γενικές γραμμές το πρότυπο απαιτεί από τις οντότητες να παρουσιάζουν τα περιουσιακά τους στοιχεία στις οικονομικές καταστάσεις, με τέτοιο τρόπο ώστε η λογιστική τους αξία να μην υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό. Με λίγα λόγια το πρότυπο αυτό σχετίζεται άμεσα με την αρχή της συντηρητικότητας.

3.2. Ιστορική Αναδρομή

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 36, έκανε την εμφάνισή του Μάιο του 1997, όπου και παρουσιάστηκε για πρώτη φορά ως Σχέδιο Έκθεσης (E55). Από το σχέδιο και μετά η τροποποιήσεις έχουν ως κάτωθι: [iasplus Delloite]

Ημερομηνία	Σύντομη περιγραφή τροποποίησης
Ιούνιος 1998	Αφορά την πρώτη δημοσίευση του προτύπου που έλαβε χώρα. Ως ημερομηνία πρώτης εφαρμογής ορίστηκε η 1 ^η Ιανουαρίου του 1999.
31 ^η Μαρτίου 2004	Η τροποποίηση αφορά την προσθήκη της υπεραξίας και των αύλων περιουσιακών στοιχείων, τα οποία δημιουργήθηκαν – αποκτήθηκαν στα πλαίσια συνενώσεων εταιριών και αφορούσε μία προσπάθεια για αλλαγή του πλαισίων των συνενώσεων.
22 Μάϊου 2008	Η τροποποίηση έλαβε χώρα στα πλαίσια της δεύτερης φάση για αλλαγή του πλαισίου των συνενώσεων
16 Απριλίου 2009	Η τροποποίηση αφορά τις μονάδες λογιστικής που καθορίζουν τον έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας καθώς μέχρι εκείνη την στιγμή γινόταν χρήση οδηγιών του ΔΠΧΑ 8. Ως ημερομηνία πρώτης εφαρμογής ορίστηκε η 1 ^η Ιανουαρίου του 2010
29 Μάϊου 2013	Οι τροποποιήσεις απαιτούσαν τη γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με το ανακτήσιμο ποσό των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων, εάν το ποσό αυτό βασίζεται στην εύλογη αξία μείον το κόστος διάθεσης και τη γνωστοποίηση πρόσθετων πληροφοριών σχετικά με αυτήν την επιμέτρηση της εύλογης αξίας.

Τον Μάιο του 2020 το IASB παρουσίασε τις προκαταρκτικές του απόψεις σχετικά με αλλαγές που εξετάζει για το πρότυπο, οι οποίες πηγάζουν από συζητήσεις σχετικά με συνενώσεις εταιριών. Τεκμαίρεται λοιπόν πως οι βασικές αλλαγές σχετίζονται με

την υπεραξία που προκύπτει από συνενώσεις εταιριών και κυρίως με τον τρόπο που θα μπορούσε να λογιστεί αλλά και επιπλέον γνωστοποιήσεις που ίσως να πρέπει να αναγράφονται.

Επίσης, εξετάζει αλλαγές σχετικά με τις μελέτες απομείωσης της υπεραξίας. Η ανάγκη αυτή προέκυψε καθώς οι γνώμες των μετόχων είναι διαφορούμενες, σχετικά με το κατά πόσο η δοκιμασία της απομείωσης με τον υπάρχοντα τρόπο είναι αποτελεσματική, καθώς επίσης υποστηρίζουν ότι είναι μία ιδιαίτερα κοστοβόρα διαδικασία, λόγω της πολυπλοκότητας του. Ως εκ τούτου το IASB εξετάζει τρόπους ώστε η δοκιμασία της απομείωσης να είναι πιο άμεση και αποτελεσματική και λιγότερο σύνθετη.

Γίνεται εύκολα αντιληπτό λοιπόν, πως ενδέχεται σύντομα να βρεθούμε σε ακόμα μία τροποποίηση του προτύπου.

3.3. Ορισμοί – Έννοιες

Για την καλύτερη κατανόηση των όσων θα αναφερθούν στην συνέχεια της παρούσης διπλωματικής, είναι σημαντικό να αναφέρουμε τους βασικούς ορισμούς, όπως αυτοί παρατίθενται στο ΔΛΠ 36. [Amiraslani et al, 2013]

Λογιστική αξία

Είναι το ποσό στο οποίο ένα περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται, μετά την αφαίρεση οποιωνδήποτε σωρευμένων αποσβέσεων και σωρευμένων ζημιών απομείωσης.

Μονάδα δημιουργίας ταμιακών ροών (ΜΔΤΡ)

Είναι η μικρότερη αναγνωρίσιμη ομάδα περιουσιακών στοιχείων που δημιουργεί ταμιακές εισροές οι οποίες είναι σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητες από τις ταμιακές εισροές άλλων περιουσιακών στοιχείων ή ομάδων περιουσιακών στοιχείων.

Εταιρικά περιουσιακά στοιχεία

Είναι περιουσιακά στοιχεία, εκτός από την υπεραξία, τα οποία συμβάλλουν στις μελλοντικές ταμιακές ροές τόσο της υπό εξέταση μονάδας όσο και άλλων μονάδων δημιουργίας ταμιακών ροών.

Κόστη διάθεσης

είναι το διαφορικό κόστος που είναι καταλογιστέο άμεσα στην πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών, μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών εξόδων και του φόρου εισοδήματος.

Αποσβέσιμο ποσό

είναι το κόστος ενός περιουσιακού στοιχείου ή άλλο ποσό που υποκαθιστά το κόστος στις οικονομικές καταστάσεις απομειωμένο κατά την υπολειμματική αξία του.

Απόσβεση

είναι η συστηματική κατανομή του αποσβέσιμου ποσού ενός περιουσιακού στοιχείου, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του.

Ιστορικό κόστος

Ως ιστορικό κόστος νοείται το ποσό των χρηματικών διαθεσίμων που καταβλήθηκε ή έχει συμφωνηθεί να δοθεί, για την απόκτηση Περιουσιακών στοιχείων ή τα χρήματα που ελήφθησαν κατά τη δημιουργία μιας υποχρέωσης (π.χ. λήψη δανείων).

Εύλογη αξία

Είναι η αξία που θα μπορούσε να καταβληθεί ή να ληφθεί, για ένα περιουσιακό στοιχείο ή μια υποχρέωση σε μια συναλλαγή, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέρη ενημερώνονται δεόντως και δεν υπάρχει τίποτα που να τους εμποδίζει να ενεργούν ελεύθερα και εθελοντικά. Με απλά λόγια είναι η εμπορική αξία του στοιχείου.

Εύλογη αξία μείον το κόστος της πώλησης

Είναι το ποσό που μπορεί να ληφθεί από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών, σε μια συναλλαγή σε καθαρά εμπορική βάση, μεταξύ δύο μερών που ενεργούν με τη θέλησή τους και με πλήρη γνώση των συνθηκών της αγοράς.

Ζημία απομείωσης

είναι το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του.

Το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών, είναι η υψηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας απομειωμένης κατά το κόστος της πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης του.

Ωφέλιμη ζωή είναι:

- α) η περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας ένα περιουσιακό στοιχείο αναμένεται να χρησιμοποιηθεί από την οικονομική οντότητα ή
- β) το πλήθος των μονάδων παραγωγής ή όμοιων μονάδων που αναμένεται να αποκτήσει η οντότητα από το περιουσιακό στοιχείο.

Η αξία λόγω χρήσης

Είναι η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από περιουσιακό στοιχείο ή μίας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών.

3.4. Σκοπός του Προτύπου

Πρωταρχικός σκοπός του προτύπου είναι να προδιαγράψει τις διαδικασίες που εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα, ώστε να εξασφαλίσει ότι τα περιουσιακά στοιχεία της απεικονίζονται σε αξία, όχι μεγαλύτερη από το ανακτήσιμο ποσό τους, δηλαδή στην η υψηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας απομειωμένης κατά το κόστος της

πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης του. [Ινστιτούτο Εκπαίδευσης Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, 2017]

3.5. Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα περιέχουν παράγραφο η οποία αναφέρει το πεδίο εφαρμογής του προτύπου. Συγκεκριμένα με βάση το πρότυπο, για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, εμπίπτουν όλα τα στοιχεία των περιουσιακών στοιχείων, εκτός από τις κάτωθι εξαιρέσεις, οι οποίες καλύπτονται από το εκάστοτε πρότυπο που τα διέπει: [IFRS Foundation]

- Αποθέματα, ισχύουν τα αναφερόμενα του ΔΛΠ 2 “Αποθέματα”
- Περιουσιακά στοιχεία που προέρχονται από συμβάσεις κατασκευής έργων, ισχύουν τα αναφερόμενα του ΔΠΧΑ 15 “Εσοδα από συμβάσεις με πελάτες”
- Αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία, ισχύουν τα αναφερόμενα του ΔΛΠ 12 “Φόροι εισοδήματος”
- Περιουσιακά στοιχεία που προκύπτουν από παροχές σε εργαζομένους, ισχύουν τα αναφερόμενα του ΔΛΠ 19 “Παροχές σε εργαζομένους”
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του IFRS 9 “Χρηματοοικονομικά μέσα”
- Επενδύσεις σε ακίνητα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία, ισχύουν τα αναφερόμενα του ΔΛΠ 40 “Επενδύσεις σε ακίνητα”
- Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία που αφορούν σε αγροτική δραστηριότητα και τα οποία επιμετρούνται στην εύλογη αξία μείον εκτιμώμενα κόστη σημείου πώλησης, ισχύουν τα αναφερόμενα του ΔΛΠ 41 “Γεωργία”
- Το αναβαλλόμενο κόστος απόκτησης και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, που προκύπτουν από τα συμβατικά δικαιώματα του ασφαλιστικού φορέα σύμφωνα με ασφαλιστήρια συμβόλαια που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 4 “Ασφαλιστήρια Συμβόλαια” και

- Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες διάθεσης) που κατατάσσονται ως κατεχόμενα για πώληση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 “Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες”
- Ασφαλιστικά συμβόλαια όπως αυτά προέκυψαν με βάση το ΔΠΧΑ 4 ή το ΔΠΧΑ 17

Για την καλύτερη κατανόηση και με σκοπό να καταστεί σαφές, το ποιες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων εξετάζονται από το πρότυπο, τις αναφέρουμε περιγραμματικά: [Grant Thornton, 2021]

- Πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία εντάσσονται στο ΔΛΠ 16 “Πάγια”.
- Άυλα περιουσιακά στοιχεία και πρωτίστως της υπεραξίας (ΔΛΠ 38) .
- Επενδυτικά ακίνητα, εφόσον η επιμέτρηση γίνεται στο κόστους κτήσεως (ΔΛΠ 40).
- Μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών (CGUs), συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας που προκύπτει από συνένωση επιχειρήσεων, με βάση το ΔΠΧΑ 3.
- Θυγατρικές εταιρίες ή κοινοπραξίες ή Συγγενής, εφόσον η επιμέτρησή τους, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων γίνεται στο κόστος κτήσεως.
- Των δικαιωμάτων χρήσης, όπως αυτά προέκυψαν από το ΔΠΧΑ 16, και επιμετρούνται στο κόστος κτήσεως.
- Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία ΔΛΠ 41.

Με βάση όλα όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω, γίνεται εύκολα αντιληπτό, ότι είναι ένα πρότυπο το οποίο επηρεάζει και αλληλοεπιδρά με πολλά άλλα πρότυπα.

3.6. Ενδείξεις Απομείωσης και Χρόνος Διενέργειας

3.6.1. Χρονική Στιγμή Διενέργειας του Ελέγχου Απομείωσης

Προτού γίνει μία λεπτομερής ανάλυση του ελέγχου απομείωσης και της εφαρμογής τους, οφείλουμε να αναλύσουμε τους λόγους ή τις ενδείξεις που χρειαζόμαστε για να προβούμε στον έλεγχο, αλλά και την χρονική στιγμή που θα πρέπει να γίνει αυτό.

Βάσει του προτύπου τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία εμπίπτουν σε αυτό θα πρέπει να ελέγχονται για απομείωση, σε κάθε περίοδο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων, δηλαδή είτε του εξαμήνου είτε της ετήσιας και εφόσον και μόνο υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης.

Το πρότυπο όμως διαχωρίζει τις τρεις κάτωθι κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων, οι οποίες εφόσον υπάρχουν θα πρέπει να εξετάζονται για έλεγχο απομείωσης κατ' ελάχιστον σε ετησία βάση:

- Η αναγνωριζόμενη υπεραξία που προέκυψε από μία συνένωση επιχειρήσεων
- Άλλα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία έχουν αόριστη ωφέλιμη ζωή και
- Άλλα περιουσιακά στοιχεία που δεν είναι διαθέσιμα ακόμη για χρήση.

Επί της ουσίας το πρότυπο επιβάλλει για αυτές τις τρεις κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων, οι οντότητες να διενεργούν έλεγχο απομείωσης χωρίς να υπάρχει καμία ένδειξη.

Ο βασικός λόγος όπου το πρότυπο επιβάλλει για τα άλλα περιουσιακά στοιχεία να υπόκεινται σε ετήσιο έλεγχο απομείωσης, είναι ότι για αυτές τις δύο κατηγορίες υπάρχει μεγαλύτερη αβεβαιότητα σχετικά με την δυνατότητα τους να δημιουργήσουν επαρκή μελλοντικά οικονομικά οφέλη, ώστε να καταστεί εφικτό να ανακτήσουν την λογιστική τους αξία.

Ένα πρακτικό πρόβλημα που προκύπτει σε κάποιες οντότητες έχει να κάνει με την επιθυμία τους να αλλάξουν την ετήσια ημερομηνία ελέγχου απομείωσης, όπου διενεργούσαν στο παρελθόν. Μία τέτοια επιθυμία της Διοίκησης οφείλετε συνήθως σε σκοπούς εσωτερικής πληροφόρησης, για παράδειγμα ο έλεγχος απομείωσης να διενεργείται την ίδια χρονική στιγμή με αυτήν του προϋπολογισμού. Το ΔΛΠ 36, δεν αναφέρεται σε καμία τέτοια περίπτωση και πως αυτό θα μπορούσε να καταστεί εφικτό.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, θα ήταν πρόσφορο η Διοίκηση της οντότητας να έχει την δυνατότητα να αποδείξει πως μία τέτοια ενέργεια, δεν διενεργείται με σκοπό την

αποφυγή της εν' δυνάμει ζημίας που θα μπορούσε να προκύψει εάν ο έλεγχος της απομείωσης θα διενεργούνταν σε διαφορετικό χρόνο. Επίσης, η Διοίκηση θα πρέπει να συνεχίσει στις μελλοντικές οικονομικές χρήσεις να διενεργεί τον έλεγχο απομείωσης στην νέα ημερομηνία. Τέλος, την οικονομική χρήση που θα αποφασίσει να αλλάξει την ημερομηνία, θα ήταν συνετό να αναφέρει αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους προέβη σε αυτήν την αλλαγή αλλά και τις τυχόν επιπτώσεις που θα είχε στις οικονομικές της καταστάσεις, εάν διενεργούσε τον έλεγχο απομείωσης στην προγενέστερη ημερομηνία.

3.6.2. Γενικές Ενδείξεις

Όπως ήδη αναφέρθηκε ανωτέρω, προτού μία οντότητα χρειαστεί να διενεργήσει έναν έλεγχο απομείωσης, θα πρέπει να εξετάσει πρώτα αν υπάρχουν οι ενδεδειγμένες ενδείξεις που τον καταστούν απαραίτητο. Για να μπορεί να τεκμηριωθεί ότι η Διοίκηση έλαβε υπόψιν της, όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για να καταστεί εφικτός ο έλεγχος απομείωσης, το πρότυπο επιβάλλει στις οντότητες να εξετάσουν πληροφορίες που παρέχονται από το εσωτερικό περιβάλλον και πληροφορίες που παρέχονται από το εξωτερικό περιβάλλον.

Σχετικά με τις ενδείξεις από το εσωτερικό περιβάλλον αυτές αναλύονται ως εξής: [IFRS Foundation]

- Δεδομένα ότι το περιουσιακό στοιχείο έχει απαρχαιωθεί ή δεν είναι εφικτή η λειτουργία του λόγω βλάβης.
- Τυχόν αλλαγές στον τρόπο που χρησιμοποιείται ένα περιουσιακό στοιχείο και που θα το καταστήσουν να είναι λιγότερο αποδοτικό.
- Η ανάγκη αλλαγής της ωφέλιμης ζωής ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου από αόριστο σε συγκεκριμένο χρόνο απόσβεσης
- Δεδομένα ότι η οικονομική απόδοση ενός περιουσιακού στοιχείου στο μέλλον δεν θα είναι η αναμενόμενη. Τέτοια δεδομένα θα μπορούσαν να είναι τα εξής:

- ❖ Οι μελλοντικές ταμειακές ροές για την απόκτηση ενός περιουσιακού στοιχείου να είναι σημαντικά υψηλότερες από αυτές που είχαν αρχικά προϋπολογιστεί.
- ❖ Οι προ – υπολογιζόμενες ελεύθερες ταμειακές ροές ή τα κέρδη να είναι μειούμενα.
- Αύξηση του κόστους κεφαλαίου λόγω νέων κινδύνων που προέκυψαν. Να σημειωθεί πως η περίπτωση αυτή, θα μπορούσε να συντρέχει και από εξωτερική πληροφόρηση.
- Ανάγκη για αναδιοργάνωση του επιχειρησιακού μοντέλου ή ακόμη και σχέδια για διακοπή λειτουργίας.

Σχετικά με τις ενδείξεις από το εξωτερικό περιβάλλον αυτές αναλύονται ως εξής: [IFRS Foundation]

- Κατά την διάρκεια της χρήσης, η αγοραία αξία του εξεταζόμενου περιουσιακού στοιχείου μειώθηκε σημαντικά, εξαιτίας της παρόδου του χρόνου ή της εκτεταμένης χρήσης του.
- Έχουν επέλθει, κατά την διάρκεια της χρήσης, ή πρόκειται να επέλθουν, σημαντικές αλλαγές, οι οποίες είναι σε θέση να επηρεάσουν σημαντικά το περιουσιακό στοιχείο; Τέτοιες αλλαγές μπορούν να οφείλονται στο, τεχνολογικό – οικονομικό – πολιτικό – νομικό περιβάλλον, στο οποίο δραστηριοποιείται η οντότητα και το υπό εξεταζόμενο περιουσιακό στοιχείο. Συγκεκριμένα, οι ενδείξεις αυτές μπορούν να προέρθουν από πιθανή μεταβολή του πληθωρισμού, άρα και των τιμών πώλησης, και από ακραίες μεταβολές των συναλλαγμάτων. Ακόμη, θα μπορούσε να είναι από την συνεχή πολιτική αποσταθεροποίηση και τέλος από την οικονομική αβεβαιότητα που σχετίζεται με αποφάσεις που ενδέχεται να πλήξουν την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Έχουν επέλθει σημαντικές αλλαγές στα επιτόκια τα οποία χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του προεξοφλητικού επιτοκίου. Μία σημαντική αύξηση του προεξοφλητικού επιτοκίου, ενδέχεται να επηρεάσει σημαντικά το ανακτήσιμο ποσό του υπό εξέταση περιουσιακού στοιχείου. Τέτοιες αλλαγές μπορούν συνήθως οφείλονται στο πολιτικοοικονομικό περιβάλλον.

- Η αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων είναι μεγαλύτερη από την κεφαλαιοποιημένη αξία. Η κεφαλαιοποίηση της αγοράς κάτω από τη λογιστική αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων ενός ομίλου αποτελεί έναυσμα για έναν έλεγχο απομείωσης. Αν και είναι πιθανό τα περιουσιακά στοιχεία να μην έχουν υποστεί απομείωση, μια σημαντική διαφορά μεταξύ αυτών των δύο μετρήσεων αποτελεί συχνά ισχυρή ένδειξη ότι υπάρχει απομείωση. Όταν επίσης, εξετάζονται οι επενδύσεις μιας μητρικής εταιρείας σε θυγατρικές, εάν η λογιστική αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της μητρικής στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις της υπερβαίνει την κεφαλαιοποίηση του ομίλου, αποτελεί επίσης ένδειξη ενδεχόμενης απομείωσης.

Οι ανωτέρω ενδείξεις, όπως αυτές διατυπώθηκαν, αποτελούν τις κατευθυντήριες γραμμές, ώστε η εκάστοτε Διοίκηση να εντοπίσει τυχόν ενδείξεις ότι ένα περιουσιακό στοιχείο θα πρέπει να ελεγχθεί για απομείωση. Τεκμαίρεται λοιπόν ότι, τα ανωτέρω δεν εξαντλούν τις ενδείξεις που μπορεί να εντοπίσει η Διοίκηση, ώστε να διενεργήσει έλεγχο απομείωσης.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με την παράγραφο 17 του υπό εξέταση προτύπου, εάν η Διοίκηση εντοπίσει παράγοντες απομείωσης, και εφόσον αφορά κάποιο πάγιο περιουσιακό στοιχείο, οφείλει να εξετάσει, και να προσαρμόσει, εάν απαιτείται, την ωφέλιμη ζωή, την μέθοδο απόσβεσης ή την υπολειπόμενη αξία του.

3.6.3. Η Κλιματική Αλλαγή και η Επίδρασή της στο ΔΛΠ 36

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί σημαντική απειλή για τον πλανήτη και τα τελευταία χρόνια δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην αντιμετώπισή της, από όλους τους παγκόσμιους φορείς που δύναται να παίρνουν αποφάσεις. Το ενδιαφέρον των χρηστών για το αποτύπωμα των οντοτήτων στην κλιματική αλλαγή και την επίδραση αυτής, επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και επιδόσεων, έχει αυξηθεί ραγδαία τα τελευταία χρόνια. Έτσι λοιπόν η επιτροπή του IASB, τον Νοέμβριο του 2020 δημοσίευσε έγγραφο, όπου υποδείκνυε τα σημεία των προτύπων των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή.

Το έγγραφο αυτό δεν επέφερε αλλαγές στα πρότυπα, αλλά είχε ως κύριο σκοπό την ενίσχυση των γνωστοποιήσεων που είναι σχετικές με την κλιματική αλλαγή. [ΕΥ, 2020]

Σύμφωνα με το έγγραφο αυτό και σχετικά με το υπό εξέταση πρότυπο η επιτροπή ανέφερε ότι η κλιματική αλλαγή δύναται να επηρεάσει την ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου καθώς επίσης τόνισε πως εάν σε έναν έλεγχο απομείωσης δεν έχουν ληφθεί υπόψιν παράγοντες της κλιματικής αλλαγής, τότε ενδέχεται η υπολογιζόμενη ανακτήσιμη αξία να είναι υπερεκτιμημένη.

Κατά τον έλεγχο απομείωσης θα έπρεπε να ληφθούν υπόψιν οι εξής εξωτερικοί παράγοντες, χωρίς φυσικά να είναι περιοριστικοί: [KPMG, 2022]

- **Η ενδεχόμενη αλλαγή συμπεριφοράς των πελατών και των προμηθευτών**

Ο κύκλος εργασιών και ο ρυθμός ανάπτυξης μπορούν μελλοντικά να μεταβληθούν, δεδομένου ότι οι προτιμήσεις των πελατών για πιο πράσινα προϊόντα, αλλά και η θέληση για πιο βιώσιμες υπηρεσίες, αυξηθούν. Τέλος, ίσως να αυξηθούν τα κόστη των επιχειρήσεων εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής, καθώς οι προμηθευτές θα αναγκαστούν να μετακυλήσουν αναγκαία κόστη εναρμόνισής τους, στις τιμές πώλησης των αγαθών τους.

- **Η ενδεχόμενη αλλαγή συμπεριφοράς των επενδυτών και των δανειστών**

Μία μεταστροφή των επενδυτών και πιστωτών, σε βιώσιμα προϊόντα και υπηρεσίες, θα επηρεάσει άμεσα (αρνητικά) τον ρυθμό ανάπτυξης μίας εταιρείας, η οποία είναι σημαντικά εκτεθειμένη σε ρίσκα κλιματικής αλλαγής. Ακόμη, ενδέχεται να αυξηθούν σημαντικά τα κόστη δανεισμού, καθώς οι δανειστές της θα λαμβάνουν τις αποφάσεις τους για το ύψος του δανεισμού και το επιθυμητό επιτόκιο, βάσει των ενδεχόμενων κλιματικών ρίσκων.

- **Αλλαγές στην νομοθεσία και την κυβερνητική πολιτική.**

Η ψήφιση νομοσχεδίων σχετικών με την κλιματική αλλαγή και την καταπολέμησή της, ενδέχεται να επιφέρει σημαντικές αλλαγές στην λειτουργία τους αλλά πρωτίστως σε ενδεχόμενα επιπρόσθετα φορολογικά κόστη.

- **Τεχνολογικές εξελίξεις**

Τα τελευταία χρόνια επενδύονται τεράστια κεφάλαια στην πράσινη τεχνολογία, ως εκ τούτου οι οντότητες που δεν θα ακολουθήσουν την τάση της αγοράς, ενδέχεται να καταστούν μη ανταγωνιστικές με αποτέλεσμα στο μέλλον να απαιτηθούν πολύ μεγάλα κεφάλαια για κεφαλαιουχικές δαπάνες, οι οποίες κυρίως θα αφορούν την απόκτηση της τεχνολογίας.

- **Φυσικές / Περιβαλλοντικές επιπτώσεις**

Η αύξηση της θερμοκρασίας, καθώς επίσης και η αύξηση των ακραίων καιρικών φαινομένων, ενδέχεται να δημιουργήσει σημαντικά λειτουργικά προβλήματα για τις οντότητες, όπου θα πρέπει είτε να δαπανήσουν πολλά κεφάλαια σε συντηρήσεις είτε να σταματήσουν τελείως την δραστηριότητά τους.

Όπως θα αναφέρουμε και σε προηγούμενο κεφάλαιο το πρότυπο απαιτεί, όταν γίνεται χρήση της αξίας χρήσης, οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές να υπολογίζονται με βάση τις παρούσες συνθήκες, χωρίς να λαμβάνονται υπόψιν ροές που θα δημιουργηθούν από μελλοντικές κεφαλαιουχικές προσθήκες που δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες ή αναδιοργανώσεις.

Με βάση όμως όσα αναφέρθηκαν στην παράγραφο αυτή, η επιτροπή αναφέρει πως ενδέχεται να πρέπει να ασκηθεί ιδιαίτερη κρίση σχετικά με το αν απαιτούνται να πραγματοποιηθούν δαπάνες, ώστε το υπό εξέταση περιουσιακό στοιχείο να είναι συμμορφούμενο με όλες τις νομικές απαιτήσεις.

3.7. Διενέργεια Ελέγχου Απομείωσης

Βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς οι οντότητες, έχουν την δυνατότητα να επιμετρήσουν την αξία των περιουσιακών τους στοιχείων με δύο τρόπους. Συγκεκριμένα αυτοί οι τρόποι είναι:

1. Το ιστορικό κόστος
2. Η εύλογη αξία

Οι ορισμοί των δύο μεθόδων αναφέρονται στην παράγραφο “3.3. Ορισμοί - Έννοιες”.

Σχετικά με τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας είναι σημαντικό να αναφερθεί, ότι τα ΔΠΧΑ ρητά αναφέρουν τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας. Συγκεκριμένα ισχύουν τα εξής: [ΔΠΧΑ 13]

1. Εύρεση της συμβατικής αξίας πώλησης μίας συναλλαγής η οποία διενεργείται σε απόλυτα εμπορική βάση.
2. Εφόσον δεν είναι εφικτό να βρεθεί παρόμοια συναλλαγή και το περιουσιακό στοιχείο διαπραγματεύεται στην ενεργό αγορά, τότε ως εύλογη αξία νοείται η αγοραία τιμή του περιουσιακού στοιχείου μείον το κόστος διάθεσης.
3. Εάν κανένα από τα παραπάνω δεν είναι εφικτό, τότε τα πρότυπα αναφέρουν ότι ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας μείον τα κόστη διάθεσης, πρέπει να βασιστούν στις καλύτερες δυνατές πληροφορίες που είναι διαθέσιμες.

Βασική αρχή του προτύπου (ΔΠΧΑ 36) για σκοπούς ελέγχου απομείωσης ενός περιουσιακού στοιχείου, είναι η σύγκριση της λογιστικής αξίας, με το ανακτήσιμο ποσό. Η έννοια του ανακτήσιμου ποσού διατυπώθηκε στην παράγραφο “Ορισμοί”.

Εφόσον, η αξία του ανακτήσιμου ποσού είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας, τότε θα πρέπει να πραγματοποιηθεί απομείωση, ίση με το ποσό της διαφοράς τους. Τεκμαίρεται ότι εφόσον η αξία του ανακτήσιμου ποσού είναι μεγαλύτερη της λογιστικής αξίας ή αν το ποσό της εύλογης αξίας μείον τα κόστη διάθεσής ή της αξίας χρήσης είναι μεγαλύτερα από την λογιστική τότε, ουδεμία ενέργεια απαιτείται.

Σύμφωνα με την παράγραφο 6 του ΔΛΠ 36, η λογιστική αξία είναι το ποσό που προκύπτει αν από την αξία κτήσης ενός παγίου αφαιρεθούν οι σωρευμένες αποσβέσεις και οι τυχόν υπάρχουσες απομειώσεις.

Μία από τις πρακτικές δυσκολίες που προκύπτουν, σχετικά με τον έλεγχο απομείωσης, βασίζεται στις απαιτήσεις του προτύπου σχετικά με το ότι ένα περιουσιακό στοιχείο που εξετάζεται για απομείωση, θα πρέπει να παράγει ταμειακές εισροές οι οποίες είναι σημαντικά ανεξάρτητες από αυτές που παράγουν άλλα περιουσιακά στοιχεία. Ο διαχωρισμός αυτός είναι ιδιαίτερα δύσκολος, καθώς για παράδειγμα ένα μηχάνημα από μόνο του είναι σχεδόν βέβαιο ότι δεν μπορεί να παράγει διακριτές ταμειακές εισροές. Εφόσον αυτός ο διαχωρισμός δεν είναι εφικτός το πρότυπο απαιτεί να δημιουργηθούν μονάδες ταμειακών ροών.

3.8. Αναγνώριση Ζημίας Απομείωσης

Το ποσό της ζημίας απομείωσης, στην πραγματικότητα ισούται με την διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού, όπως αυτό υπολογίστηκε με την προβλεπόμενη μεθοδολογία.

Η ζημία απομείωσης ενός παγίου, εν αρχή, πρέπει να αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης, όπου εκτελείται ο έλεγχος της απομείωσης. Η μοναδική περίπτωση που υπάρχει ώστε η ζημία αυτή να μην επηρεάσει τα αποτελέσματα της χρήσης είναι το εξεταζόμενο περιουσιακό στοιχείο να είναι πάγιο περιουσιακό στοιχείο και να διέπεται από τους κανόνες του ΔΛΠ 16. Συγκεκριμένα να πρόκειται για πάγιο περιουσιακό στοιχείο, το οποίο έχει αναπροσαρμοστεί και επιμετρήθηκε στην εύλογη αξία του, και ως εκ τούτου δημιουργήθηκε αποθεματικό εύλογης αξίας και το οποίο θα πρέπει να μειωθεί ισόποσα.

3.9. Αναστροφή Ζημίας Απομείωσης

Όπως ήδη αναφέραμε ένα περιουσιακό στοιχείο ελέγχεται για απομείωση όταν συντρέχουν συγκεκριμένοι παράγοντες, οι οποίοι επηρεάζονται από το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον. Στην περίπτωση λοιπόν που υπάρχουν οι πληροφορίες υποδηλώνουν ότι δεν υφίστανται πλέον ενδείξεις απομείωσης, τότε η οντότητα οφείλει στο τέλος κάθε χρηματοοικονομικής περιόδου, να εξετάσει την επίδραση στο υπάρχον ποσό απομείωσης και να το αναστρέψει. [Νεγκάκης, 2015]. Το πρότυπο περιέχει έναν

βασικό περιορισμό σχετικά με το ύψος της αναστροφής που δύναται η οντότητα να προβεί. Συγκεκριμένα, εφόσον συντρέχει ανάγκη αναστροφής απομείωσης, το ποσό το οποίο θα αναγνωριστεί, δεν δύναται να υπερβαίνει την λογιστική αξία που θα είχε το περιουσιακό στοιχείο, την χρονική στιγμή της αναστροφής, εάν δεν είχε εφαρμοστεί η πρότερη απομείωση. Σημαντική λεπτομέρεια, αποτελεί το γεγονός ότι αναστροφή απομείωσης που έχει αναγνωριστεί στο κονδύλι της υπεραξίας δεν είναι εφικτή.

Όπως προέκυψε και από την βιβλιογραφική ανασκόπηση, το ΔΛΠ 36 χρησιμοποιείται για την χειραγώγηση των εσόδων και των αποτελεσμάτων. Για αυτό το πρότυπο αναγκάζει τις οντότητες να γνωστοποιούν με ακρίβεια και λεπτομέρεια τα κύρια γεγονότα, τα οποία οδήγησαν σε αναγνώριση μιας αναστροφής ζημίας απομείωσης και με την προϋπόθεση ότι το ποσό αυτό είναι ουσιώδες.

Τέλος, σύμφωνα με την παράγραφο 116, δεν δύναται να γίνει αναστροφή ζημίας απομείωσης όταν το ανακτήσιμο ποσό μεταβάλλεται θετικά και αυτό οφείλεται μόνο σε αλλαγές που αφορούν το προεξοφλητικό επιτόκιο και όχι

Παράγοντες όπου υποδηλώνουν αναστροφή απομείωσης ανά περιβάλλον.

Εξωτερικό περιβάλλον:

- Σημαντική αύξηση της αγοραίας αξίας του εξεταζόμενου περιουσιακού στοιχείου στην κλειόμενη χρήση.
- Σημαντικές θετικές μεταβολές στο περιβάλλον, όπου δραστηριοποιείται η οντότητα.
- Σημαντική μείωση του προεξοφλητικού επιτοκίου, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του ανακτήσιμου ποσού.

Εσωτερικό περιβάλλον:

- Σημαντικές θετικές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας του περιουσιακού στοιχείου
- Εφόσον πρόκειται για θυγατρική ή συγγενής εταιρεία, επιστροφή σε κερδοφόρα αποτελέσματα. Θα πρέπει να σημειωθεί πως μία χρήση, δεν είναι αρκετή για την αναστροφή της απομείωσης καθώς μπορεί να είναι τυχαία.

3.10. Υπολογισμός Ανακτήσιμου Ποσού – Αξία Λόγω Χρήσης

3.10.1. Εισαγωγή

Στην πράξη, δεν είναι πάντοτε εφικτό να αντληθούν επαρκής διαθέσιμες πληροφορίες, ώστε να υπολογιστεί με ακρίβεια η εύλογη αξία μείον τα κόστη διάθεσης. Σε αυτήν την περίπτωση η οντότητα οφείλει να υπολογίσει το ανακτήσιμο ποσό υπολογίζοντας την αξία χρήσης. Σύμφωνα με την BDO, ο υπολογισμός της αξίας χρήσης βασίζεται κατά κύριο λόγο στην μέθοδο των προεξλοφημένων ταμειακών ροών. Για να καταστεί εφικτός ο υπολογισμός της αξίας χρήσης με την μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών θα πρέπει να ληφθούν υπόψιν και να ενσωματώνουν τα κάτωθι : [BDO, 2021]

- Δημιουργία πενταετούς πλάνου όπου θα αναλύονται οι μελλοντικές εκτιμήσεις των ταμειακών ροών, όπου μπορεί το περιουσιακό στοιχείο να παράγει. Εάν το περιουσιακό στοιχείο που εξετάζεται είναι μία θυγατρική εταιρεία, τότε στην πραγματικότητα απαιτείται ένα πενταετές επιχειρηματικό πλάνο, που να περιέχει κατάσταση αποτελεσμάτων και κατάσταση οικονομικής θέσης.
- Μία ανάλυση ευαισθησίας σχετικά με τις πιθανές διακυμάνσεις των εκτιμώμενων ταμειακών ροών
- Το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο, το οποίο θα αντικατοπτρίζει την αξία του χρήματος.
- Λοιπούς παράγοντες οι οποίοι είναι σε θέση να επηρεάσουν τις ταμειακές ροές, όπως είναι η έλλειψη ρευστότητας

3.10.2. Προεξοφλημένες Ταμειακές Ροές και Αξία Χρήσης

Η μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, που χρησιμοποιείται ευρύτατα για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης, βασίζεται στην παραδοχή ότι η αξία ενός περιουσιακού στοιχείου προκύπτει από την προεξόφληση του μελλοντικού

εισοδήματος που θα παρέχει στους μετόχων της, δηλαδή από την ικανότητά της να αποφέρει κέρδη με την μορφή “ταμειακών ροών” που μπορούν να διατεθούν στους μετόχους της, αφού ληφθούν υπ’ όψιν οι ανάγκες που απαιτούνται για τη λειτουργία και την ανάπτυξη της επιχείρησης.

Οι ταμειακές ροές αποτελούν, σύμφωνα με ορισμένους αναλυτές της αγοράς και συμβούλους επιχειρήσεων, τη βασικότερη χρηματοοικονομική κατάσταση γιατί απεικονίζουν το πιο αξιόπιστο περιουσιακό στοιχείο το οποίο δεν είναι άλλο από τα χρηματικά διαθέσιμα ή ισοδύναμα. Ακόμη, σύμφωνα με πολλούς χρηματοοικονομικούς συμβούλους και αναλυτές τα άμεσα ρευστοποιήσιμα διαθέσιμα αποτελούν τον ασφαλέστερο δείκτη χρηματοοικονομικής υγείας, αλλά και της δυνατότητας της εταιρείας να επιτυγχάνει τους εταιρικούς της στόχους. Στην πραγματικότητα η κατάσταση ταμειακών ροών, σχετικά με καταρτίζεται χρησιμοποιώντας την κατάσταση οικονομικής θέσης και την κατάσταση αποτελεσμάτων, για ενσώματα ή άυλα περιουσιακά στοιχεία η κατάσταση των ταμειακών ροών καταρτίζεται με βάση τις προβλέψεις της Διοίκησης. [Λαζαρίδης, 2017]. Σύμφωνα με το πρότυπο, όταν γίνεται χρήση των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, τότε ο μελετητής οφείλει να δημιουργήσει σενάρια, για τα οποία θα ορίσει συντελεστές βαρύτητας, ανάλογα με την πιθανότητα που έχουν να πραγματοποιηθούν.

Τα βασικά πλεονεκτήματα της μεθόδου συνοψίζονται ως εξής: [Λαζαρίδης, 2017]

- Η κατάσταση ταμειακών ροών δίνει πολλές πληροφορίες, με την προϋπόθεση ότι διαθέτει μεγάλη χρονοσειρά, και μέσω της ανάγνωσης αυτής μπορεί να ερμηνεύσει πολλές πτυχές της επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Η μέθοδος αυτή έχει ως επίκεντρο την δημιουργία ταμειακών διαθεσίμων η οποία είναι ευκολότερα αντιληπτή έννοια για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων.
- Καθίσταται εφικτή η προβολή ταμειακών ροών στο μέλλον.
- Απεικονίζει την δυναμική της επιχείρησης.
- Καταγράφει τις προσδοκίες των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με την πορεία της επιχείρησης στο μέλλον.

- Εάν χρησιμοποιηθεί παράλληλα με την ανάλυση αριθμοδεικτών και τη βασική χρηματοοικονομική ανάλυση είναι δυνατόν να δώσει ένα αρκετά αξιόπιστο αποτέλεσμα.

Φυσικά, η μέθοδος δεν θα μπορούσε να μην έχει και μειονεκτήματα, τα οποία όμως δεν είναι αρκετά ώστε να αποτρέψουν την χρήση της μεθόδου, όπως αυτή απαιτείται από το πρότυπο. Τα μειονεκτήματα συνοψίζονται ως εξής: [Λαζαρίδης, 2017]

- Απαιτείται σημαντικός χρόνος για την διεκπεραίωση της εργασίας.
- Η αξιοπιστία της εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την αξιοπιστία των μελλοντικών υποθέσεων.
- Απαιτείται η γνώση χρηματοοικονομικών μοντέλων και εργαλείων.
- Η κατάρτιση των μελλοντικών ταμειακών ροών επιβάλλει την υιοθέτηση αρκετών παραδοχών και υποθέσεων. Ως ήδη αναφέρθηκε στην βιβλιογραφία, αρκετές έρευνες διενεργήθηκαν με σκοπό να εντοπίσουν προβλήματα υποκειμενικότητας και μεροληψίας.
- Απαιτούνται πολλές πληροφορίες.
- Θα πρέπει πάντα να ακολουθείται από σχετική χρηματοοικονομική μελέτη και συγκεκριμένα ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων και των χρηματοοικονομικών δεικτών.

Σύμφωνα με τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών (DCF), η αξία ενός περιουσιακού στοιχείου, ισούται με την παρούσα αξία των ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν σε ορισμένο αριθμό μελλοντικών ετών, συν την παρούσα αξία της υπολειμματικής αξίας (Continuing value) της επιχείρησης στο τέλος του χρονικού ορίζοντα.

3.10.3. Ελεύθερες Ταμειακές Ροές Ιδίων Κεφαλαίων

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης περιουσιακού στοιχείου που αφορά θυγατρική η συγγενής εταιρεία, η διαδικασία είναι πιο απαιτητική, λόγω της φύσης. Σύμφωνα με τα όσα προαναφέρθηκαν, η μέθοδος της προεξόφλησης των ταμειακών ροών, η οποία

χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης, ορίζει ότι η αξία ενός περιουσιακού στοιχείου, άρα και μίας επιχείρησης, ισούται με το άθροισμα των προσδοκώμενων ταμειακών ροών που θα πραγματοποιήσει η επιχείρηση στο μέλλον, προεξοφλώντας το άθροισμα αυτό με ένα συντελεστή το ύψος του οποίου εξαρτάται από το μέγεθος των κινδύνων (riskiness) που αναλαμβάνει η συγκεκριμένη επιχείρηση.

Για σκοπούς απομείωσης όμως, στην διεθνή πρακτική, ως πιο αντιπροσωπευτικό μέγεθος της ταμειακής ροής μίας επιχείρησης, χρησιμοποιείται η έννοια της ελεύθερης ταμειακής ροής των ιδίων κεφαλαίων.

Ως ελεύθερη ταμειακή ροή στα ίδια κεφάλαια νοείται, το συνολικό ποσό μετρητών που διατίθεται στους επενδυτές, δηλαδή στους μετόχους της εταιρείας, δηλαδή το ποσό που έχει η εταιρεία μετά την αποπληρωμή όλων των επενδύσεων, των χρεών και των τόκων.

Οι ταμειακές ροές μετοχικού κεφαλαίου μπορούν να υπολογιστούν με δύο τρόπους. Ο πρώτος τρόπος έχει ως σημείο εκκίνησης τα καθαρά κέρδη ενώ ο δεύτερος τρόπος, έχει ως σημείο εκκίνησης το υπόλοιπο των λειτουργικών ταμειακών ροών.

Αναλυτικότερα:

1^{ος} Τρόπος:

Ταμειακές Ροές ιδίων κεφαλαίων (TRIK/FCFE)	=	Πλέον Καθαρά κέρδη
		Μείον Ανάγκες Επανεπένδυσης
		Μείον Ταμειακές Ροές
Ανάγκες Επανεπένδυσης	=	Πλέον Μεταβολή Κεφαλαιουχικών δαπανών
		Μείον Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων
		Πλέον Μεταβολές των μη ταμειακών ισοδύναμων του Κεφαλαίου Κίνησης
		Μείον Πληρωμές υποχρεώσεων
		Μείον Νέες υποχρεώσεις

2^{ος} Τρόπος:

Ταμειακές Ροές ιδίων κεφαλαίων	=	Πλέον	Λειτουργικές ταμειακές ροές
		Μείον	Πραγματικοί φόροι
		Μείον	Τόκοι
		Μείον	Χρεολυτικές Πληρωμές υποχρεώσεων και μετόχων
		Πλέον	Αυξήσεις κεφαλαίου

Αν και δίνονται δύο τρόποι υπολογισμού των ταμειακών ροών ιδίων κεφαλαίων στην πράξη χρησιμοποιείται ένας τρίτος έμμεσος τρόπος υπολογισμού. Συγκεκριμένα, υπολογίζονται πρώτα οι Ταμειακές Ροές Συνολικού Κεφαλαίου, οι οποίες στην πραγματικότητα αφορούν τις εισροές και εκροές για όλους τους πιστωτές κεφαλαίου. Οι ταμειακές ροές συνολικού κεφαλαίου υπολογίζονται με τον κάτωθι τρόπο:

Ταμειακές Ροές Συνολικού κεφαλαίου	=	Πλέον	Καθαρό λειτουργικό αποτέλεσμα πλην αναπροσαρμοσμένων φόρων (NOPLAT)
		Πλέον	Αποσβέσεις χρήσεως
		Μείον	Αποσβέσεις επιχορηγήσεων
		Μείον	Μεταβολή κεφαλαιουχικών Δαπανών (Capex)
		Μείον	Μεταβολή στο κεφάλαιο κίνησης

Στην συνέχεια, αφού γίνει προεξόφληση των ταμειακών ροών και υπολογιστεί η συνολική αξία της επιχείρησης, αφαιρούμε τον υπάρχοντα δανεισμό την ημερομηνία της αποτίμησης και προσθέτουμε τα ταμειακά διαθέσιμα. Τέλος, εφόσον η επιχείρηση έχει στην κατοχή της περιουσιακά στοιχεία που δεν χρησιμοποιούνται στην συνήθη παραγωγική διαδικασία, η αξία των περιουσιακών αυτών στοιχείων προστίθεται στην αξία των προεξοφλημένων ταμειακών πλεονασμάτων. Ακολουθώντας την διαδικασία αυτή, καθίσταται εφικτός ο υπολογισμός της αξίας χρήσης της εταιρείας.

3.10.4. Ταμειακές Ροές Μερισμάτων

Το μοντέλο του υπολογισμού της αξίας χρήσης μέσω των ταμειακών ροών που προέρχονται από μερίσματα, αποτελεί μία παραλλαγή που μοιάζει με την μέθοδο των ταμειακών ροών μετοχικού κεφαλαίου, καθώς τα μερίσματα αποτελούν εν' δυνάμει ταμειακές εισροές των μετόχων.

Η επιτροπή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής αναφοράς τον Νοέμβριο του 2010, έλαβε ένα αίτημα, ώστε να ξεκαθαρίσει εάν ο υπολογισμός της αξίας χρήσης μέσω των ταμειακών ροών από μερίσματα αποτελεί ενδεδειγμένο τρόπο ώστε να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς απομείωσης και να είναι σύμφωνο με την παράγραφο 33 του προτύπου.

Η επιτροπή σημείωσε ότι η παράγραφοι 30 – 57 και 74 – 79 δίνουν σαφείς οδηγίες σχετικά με τις αρχές του υπολογισμού της αξίας χρήσης. Η επιτροπή παρατήρησε επίσης ότι τα μοντέλα τα οποία υπολογίζουν την αξία χρήσης βάσει τα μελλοντικά μερίσματα, ενδέχεται να είναι κατάλληλα για χρήση, όταν αφορούν αποκλειστικά ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο και όχι όμιλο.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το βασικό μειονέκτημα του μοντέλου είναι η υπόθεση για σταθερό ρυθμό αύξησης των μερισμάτων στο διηνεκές. Μία τέτοια υπόθεση θα μπορούσε να θεωρείται ασφαλής μόνο για ώριμες εταιρείες με μακρά παρουσία. Ως εκ τούτου ενδέχεται να μην θεωρείται ενδεδειγμένο για νεοσύστατες οντότητες.

3.11. Προεξοφλητικό Επιτόκιο

3.11.1. Γενικές Πληροφορίες

Μία από τις βασικές παραμέτρους που πρέπει να λάβει υπόψιν του ο μελετητής, κατά την σύνταξη της μελέτης απομείωσης αποτελεί το επιτόκιο προεξόφλησης. Το Διεθνές λογιστικό πρότυπο 36 αναφέρεται στο επιτόκιο προεξόφλησης των ταμειακών ροών χωρίς να συγκεκριμενοποιεί πιο επιτόκιο θα είναι αυτό. Σε γενικές γραμμές μπορεί να είναι το μέσο σταθμικό ή επαυξητικό / διαφορικό επιτόκιο, το πρότυπο όμως παρέχει κάποιες βασικές κατευθυντήριες γραμμές. Συγκεκριμένα αναφέρει ότι:

Το προεξοφλητικό επιτόκιο (τα προεξοφλητικά επιτόκια) θα είναι προ φόρου επιτόκιο (επιτόκια) που αντανακλά (αντανακλούν) τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για:

- α. Τη διαχρονική αξία του χρήματος και
- β. Τους κινδύνους τους συναφείς για το περιουσιακό στοιχείο, για τους οποίους οι μελλοντικές εκτιμήσεις ταμιακών ροών δεν έχουν προσαρμοστεί.

Ως τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς ορίζεται η απόδοση που οι επενδυτές θα απαιτούσαν εφόσον θα διάλεγαν μία επένδυση παρόμοια με το υπό εξεταζόμενο περιουσιακό στοιχείο.

Αυτό το επιτόκιο εκτιμάται με βάση το τεκμαιρόμενο επιτόκιο στις τρέχουσες συναλλαγές της αγοράς για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή από το σταθμισμένο μέσο κόστος του κεφαλαίου μιας εισηγμένης στο χρηματιστήριο οικονομικής οντότητας, που έχει ένα απλό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα χαρτοφυλάκιο περιουσιακών στοιχείων), όμοιο σε όρους υπηρεσιακής απόδοσης και κινδύνων προς το υπό εξέταση περιουσιακό στοιχείο. [International Accounting Standards Board IAS 36]

Το πραγματικό πρόβλημα έγκειται στις περιπτώσεις όπου δεν είναι διαθέσιμο, στην αγορά, αυτό το επιτόκιο. Σε αυτήν την περίπτωση με βάση την παράγραφο 57 η οντότητα θα πρέπει να βρει εναλλακτικούς τρόπους να υπολογίσει το προεξοφλητικό επιτόκιο. Το πρότυπο προτείνει, χωρίς να περιορίζει, τα εξής επιτόκια:

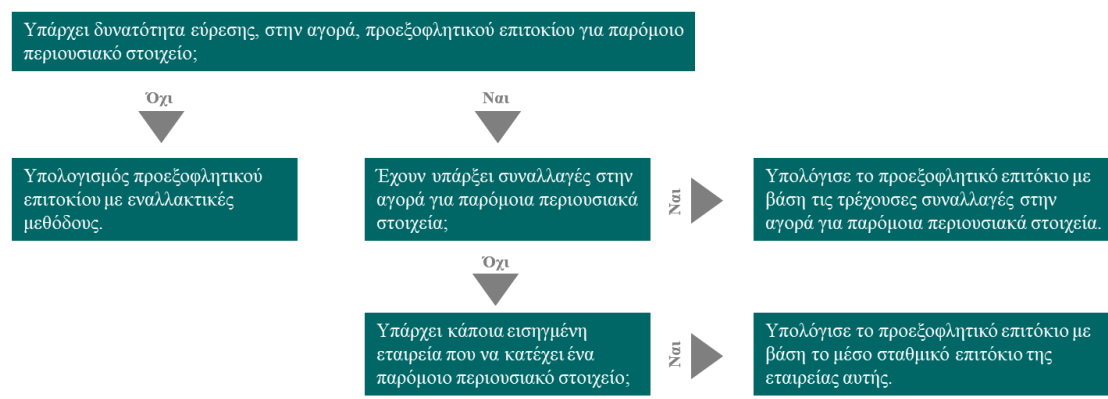
1. Το μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου της οικονομικής οντότητας (WACC)
2. Το διαφορικό επιτόκιο (Incremental Borrowing rate)
3. Λοιπά επιτόκια αγοράς για περιπτώσεις δανεισμού.

Σε κάθε περίπτωση το επιτόκιο που θα επιλεγεί θα πρέπει να προσαρμοστεί ώστε:

- Να αντανακλά τον τρόπο που η αγορά θα εκτιμούσε τους ειδικούς κινδύνους που συνδέονται με τις προβλεπόμενες ταμιακές ροές του περιουσιακού στοιχείου.
- Να αποκλείει τους κινδύνους που δεν συνδέονται με τις εκτιμώμενες ταμιακές ροές του περιουσιακού στοιχείου ή για τις οποίες οι εκτιμώμενες ταμιακές ροές έχουν προσαρμοστεί.

- Να λαμβάνει υπόψιν κινδύνους όπως ο κίνδυνος της χώρας (Country Risk Premium), κίνδυνος συναλλάγματος (Currency Risk), κίνδυνος τιμών (Price Risk).

Διαγραμματικά ο τρόπος επιλογής του προεξοφλητικού επιτοκίου:

Εικόνα 1 Επιλογή προεξοφλητικού επιτοκίου

Οι Husmann & Schmidt στην έρευνα τους σχετικά με το προεξοφλητικό επιτόκιο αναφέρουν πως ο υπολογισμός του Μέσου Σταθμικού Κόστους Κεφαλαίου, ως προεξοφλητικό επιτόκιο, αποτελεί μονόδρομος ώστε να αποφευχθούν σημαντικά σφάλματα εκτίμησης που προκύπτουν από την καθοδήγηση του IAS 36, ενώ ταυτόχρονα αποκλείουν την χρήση των λοιπών επιτοκίων δανεισμού.

3.11.2. Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου (WACC)

Για την διαμόρφωση του συνολικού κόστους του κεφαλαίου, το οποίο χρησιμοποιείται για την επίτευξη των σκοπών της οντότητας, απαιτείται η αναγνώριση και ο καθορισμός του κόστους κάθε επιμέρους στοιχείου που το απαρτίζουν, ώστε συνδυαζόμενα αυτά καταλλήλως να διαμορφώσουν το μέσο σταθμικό κόστος του κεφαλαίου της εταιρείας. Τεκμαίρεται ότι το WACC, υπολογίζεται κυρίως για σκοπούς απομείωσης συμμετοχών και ως εκ τούτου και της πιθανής υπεραξίας που δημιουργήθηκε από κάποια εξαγορά. Είναι γενικά παραδεκτό ότι τα σχετικά συστατικά στοιχεία του κεφαλαίου, για τον σκοπό της εύρεσης του κόστους κεφαλαίου, είναι:

1. Το μέρος του βραχυπρόθεσμου χρέους το οποίο χρησιμοποιείται ως πηγή διαρκούς χρηματοδότησης,

2. Το σύνολο του μακροπρόθεσμου χρέους,
3. Το σύνολο των προνομιούχων μετοχών και
4. Το σύνολο των κοινών μετοχών της εταιρείας.

Πρακτικά το μέσο σταθμικό κόστος του κεφαλαίου δίνεται από την παρακάτω σχέση:

$$WACC = K_d \cdot (1 - T_c) \cdot B/V + K_p \cdot P/V + K_s \cdot S/V$$

Όπου:

- K_d** : Το προ φόρων αναμενόμενο κόστος των δανειακών υποχρεώσεων της εταιρείας.
- T_c** : Ο ισχύον φορολογικός συντελεστής με τον οποίο φορολογούνται τα κέρδη της εταιρείας.
- B** : Η τρέχουσα αξία όλων των δανείων της εταιρείας
- V** : Η τρέχουσα αξία της υπό εκτίμηση εταιρείας ($V = B+P+S$)
- K_p** : Το μετά φόρων κόστος κεφαλαίου των προνομιούχων μετοχών της εταιρείας.
- P** : Η τρέχουσα αξία των προνομιούχων μετοχών της εταιρείας
- K_s** : Το καθοριζόμενο από την αγορά κόστος ευκαιρίας των κοινών μετοχών της εταιρείας.
- S** : Η τρέχουσα αξία των κοινών μετοχών της εταιρείας.

Κόστος ευκαιρίας των κοινών μετοχών

Βασικό συστατικό του Μέσου Σταθμικού Κόστους Κεφάλαιο αποτελεί το κόστος ευκαιρία των κοινών μετοχών της οντότητας. Για τον υπολογισμό του κόστους ευκαιρίας των μετοχών της εταιρείας, επιλέγεται ως η πιο ενδεδειγμένη η μέθοδος του μοντέλου CAPM (Capital Asset Pricing Model). Το μοντέλο αυτό αποτελεί την εξέλιξη της θεωρίας του Markowitz. [Νούλας, 2021] Παρά το γεγονός ότι το μοντέλο αυτό παρουσιάζει σημαντικές αδυναμίες εφαρμογής, είναι το πιο διαδεδομένο διεθνώς για την εκτίμηση του κόστους ευκαιρίας των κοινών μετοχών εταιρειών, κυρίως γιατί είναι το πρώτο που κατάφερε τα εξής: [Λαζαρίδης, 2017]

- Να διαχωρίσει τον κίνδυνο που μπορεί να δημιουργήσει το εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης, από τον μη συστηματικό κίνδυνο που απορρέει από το εσωτερικό περιβάλλον. Ως εξωτερικό περιβάλλον νοείται το

πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον, στο οποίο δραστηριοποιείται μία οντότητα.

- Να δώσει ένα μέτρο υπολογισμού του συστημικού κινδύνου, το οποίο επιτεύχθηκε με την προσθήκη του συντελεστή “Beta”, κατά τον υπολογισμό της υπεραξίας κινδύνου.
- Να δώσει ένα μέτρο σύγκρισης και εξισορρόπησης κίνδυνο

Το μοντέλο CAPM, περιγράφεται από των παρακάτω τύπο: [Λαζαρίδης, 2017]

$$K_s = K_{RF} + (K_m - K_{RF}) \cdot b_i + K_s + K_u$$

Όπου:

- K_{RF}** : Το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου (Risk Free Rate)
- $K_m - K_{RF}$** : Η αναμενόμενη διαφορά της απόδοσης του χαρτοφυλακίου όλης της κεφαλαιαγοράς (K_m) από το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου (K_{RF})
- b_i** : Ο συντελεστής βήτα της εταιρείας που εκφράζει την εξάρτηση της απόδοσης (μεταβλητότητα) της μετοχής της σε σχέση με μία μέση (σταθερή) μετοχή και σε σχέση, πάντα, με την απόδοση (μεταβλητότητα) του συνόλου της κεφαλαιαγοράς.
- K_s** : Το ασφάλιστρο μεγέθους είναι η ιστορική τάση των μετοχών εταιρειών με μικρότερες κεφαλαιοποιήσεις να ξεπερνούν τις μετοχές επιχειρήσεων με μεγαλύτερες κεφαλαιοποιήσεις. Η χρήση του δεν είναι υποχρεωτική και εξαρτάται από τον μελετητή.
- K_u** : Αποτελεί έναν επιπλέον κίνδυνο, ο οποίος σχετίζεται με το περιουσιακό στοιχείο. Η χρήση του δεν είναι υποχρεωτική και εξαρτάται από τον μελετητή.

Προσδιορισμός του επιτοκίου μηδενικού κινδύνου (K_{RF})

Στην πραγματικότητα το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου είναι μια έννοια που δεν υφίσταται, εφόσον περιουσιακό στοιχείο με μηδενικό κίνδυνο δεν υπάρχει. Υποθετικά, το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου είναι η απόδοση ενός χρεογράφου ή χαρτοφυλακίου χρεογράφων, για το οποίο θεωρούμε ότι υπάρχει μηδενική πιθανότητα να μην αποδώσει τα προσδοκώμενα και το οποίο είναι εντελώς ανεπηρέαστο από τις

αποδόσεις οποιασδήποτε άλλης τοποθέτησης στην αγορά. Στην εγχώρια και διεθνή βιβλιογραφία έχει γίνει αποδεκτό ότι τα κρατικά ομόλογα μακροπροθέσμου λήξεως, (10-20 χρόνια), φθάνουν πολύ κοντά στην έννοια του μηδενικού κινδύνου. [Damodaran, 1996]

Προσδιορισμός της αναμενόμενης διαφοράς της απόδοσης του χαρτοφυλακίου όλης της Κεφαλαιαγοράς (K_m) από το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου (K_{RF})

Στη διεθνή πρακτική χρησιμοποιείται η ιστορική μέση διαφορά απόδοσης (market risk premium) για μια σειρά ετών. [Damodaran, 1996]

Προσδιορισμός του συντελεστή βήτα (b_i)

Όπως προαναφέρθηκε, ο συντελεστής βήτα μίας εταιρείας εκφράζει την εξάρτηση της απόδοσης της μετοχής της, συγκριτικά με την απόδοση του συνόλου της κεφαλαιαγοράς. Σχετικά με την έννοια του συντελεστή βήτα επισημαίνονται τα εξής:

Μία μέση μετοχή, εξ ορισμού, μεταβάλλεται αναλογικά σε σχέση με την μεταβολή της κεφαλαιαγοράς όπως αυτή μετρείται από κάποιο δείκτη (π.χ. το γενικό δείκτη του Χ.Α.). Δηλαδή μία μέση μετοχή, θεωρείται ότι έχει βήτα ίσο με το 1,00, το οποίο δείχνει ότι αν η κεφαλαιαγορά αυξηθεί (ή μειωθεί) κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες, η μέση μετοχή και αυτή θα τείνει να αυξηθεί (ή μειωθεί) κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες αντίστοιχα. [Damodaran, 1996]

Οι συντελεστές βήτα των εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χ.Α., υπολογίζονται και δημοσιεύονται σε τακτά χρονικά διαστήματα από διάφορους Επενδυτικούς Οίκους. Στην περίπτωση όπου η υπό μελέτη εταιρεία δεν είναι εισηγμένη τότε συνηθίζεται να χρησιμοποιείται από τους εκτιμητές ο μέσος όρος ενός κλάδου. Σε κάθε περίπτωση κατά τον υπολογισμό του Μέσου Σταθμικού Κόστους Κεφαλαίου, ο μελετητής πρέπει να λάβει υπόψιν του, όλες τις υποχρεώσεις που του ορίζει το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 36.

3.12. Απαραίτητες Γνωστοποιήσεις

3.12.1. Γενικές Απαιτήσεις

Το πρότυπο απαιτεί πλήθος γνωστοποιήσεων σχετικά με την απομείωση περιουσιακών στοιχείων ανεξάρτητα εάν προκύπτει ανάγκη αναγνώρισης ποσού απομείωσης.

Όταν για σκοπούς ελέγχου απομείωσης χρησιμοποιείται η μέθοδος της αξίας χρήσης, τότε απαιτείται να γίνονται αναλυτικές γνωστοποιήσεις σχετικά με την μεθοδολογία που ακολουθήθηκε. Επίσης, θα πρέπει να γίνουν αναλυτικές γνωστοποιήσεις σχετικά με τα ακόλουθα: [Andre et al, 2017]

- Βασικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν στην δημιουργία του επιχειρηματικού σχεδίου. Τέτοιες υποθέσεις μπορεί να είναι η ποσοστιαία αύξηση των εσόδων, του λειτουργικού κέρδους, των ελεύθερων ταμειακών ροών και σε κάθε περίπτωση όποιες άλλες θεωρεί η Διοίκηση σημαντικές.
- Η περίοδος που χρησιμοποιήθηκε και για την οποία δημιουργήθηκε το επιχειρηματικό σχέδιο. Να υπενθυμίσουμε πώς σύμφωνα με το πρότυπο πρέπει να είναι πέντε έτη, εκτός εάν μπορεί να τεκμηριωθεί ο λόγος που θα χρησιμοποιηθεί κάτι άλλο.
- Ο ρυθμός ανάπτυξης που χρησιμοποιήθηκε για την διενέργεια της μελέτης.
- Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για την διενέργεια της μελέτης.
- Την συνέπεια των υποθέσεων, με βάση την προηγούμενη εμπειρία. Στην πραγματικότητα κάτι τέτοιο μπορεί να επιτευχθεί συγκρίνοντας τις βασικές υποθέσεις με τα πραγματοποιηθέντα δεδομένα.

3.12.2. Ανάλυση Ευαισθησίας

Μία ακόμη βασική γνωστοποίηση που απαιτεί το πρότυπο να γνωστοποιηθεί, είναι αυτή της ανάλυσης ευαισθησίας του ανακτήσιμου ποσού. Συγκεκριμένα θα πρέπει να εξεταστεί πώς το ανακτήσιμο ποσό θα μεταβληθεί, εάν μεταβληθούν κάποιες βασικές υποθέσεις και τί επίδραση θα έχουν αυτές στο ποσό της απομείωσης. Ιδιαίτερα

σημαντική υπενθύμιση είναι, ότι δεν αρκεί να γνωστοποιείται η αξία του ανακτήσιμου ποσού, αλλά και η επίδραση που έχει το ποσό της απομείωσης.

Σύμφωνα με την BDO Global [BDO, 2021], οι πιο κατάλληλες αναλύσεις ευαισθησίας, μπορούν να αφορούν τα κάτωθι:

- Μεταβολή του ρυθμού ανάπτυξης
- Μεταβολή του προεξοφλητικού επιτοκίου
- Μεταβολή παραμέτρων του προεξοφλητικού επιτοκίου
- Μεταβολή των λειτουργικών αποτελεσμάτων
- Μεταβολή είτε της αξίας των πωλήσεων είτε της ποσότητας των πωλήσεων.

Σε κάθε περίπτωση τα παραπάνω είναι προτεινόμενα και η Διοίκηση είναι αυτή που αποφασίζει για το ποια είναι τα βασικά μεγέθη.

3.13. Σύνοψη Κεφαλαίου

Στο κεφάλαιο αυτό, έγινε μία προσπάθεια να αναλυθεί και να επισκοπηθεί το θεωρητικό πλαίσιο του Διεθνές Λογιστικού Προτύπου 36 “Απομειώσεις Περιουσιακών Στοιχείων”. Από την ανάλυση όλων των ανωτέρω συμπεραίνουμε ότι οι απαιτήσεις του προτύπου είναι σημαντικές αλλά και πολλές, ενώ απαιτούν πολύ καλή γνώση του προτύπου για την ορθή εφαρμογή του. Ως εκ τούτου θεωρούμε πως η εφαρμογή της μελέτης, θα πρέπει να γίνεται από εξειδικευμένους επαγγελματίες του χώρου, ώστε να περιοριστούν φαινόμενα λαθών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΥΝΗΘΗ ΛΑΘΗ

4.1. Εισαγωγή

Όπως ήδη έχει αναφερθεί στα προηγούμενα κεφάλαια, το υπό εξέταση πρότυπο έχει αρκετές δυσκολίες στην εφαρμογή του, καθώς επίσης και πολλές οντότητες αποφεύγουν να το εφαρμόσουν με τον δέοντα τρόπο. Κρίθηκε σημαντικό λοιπόν να δημιουργηθεί ένα κεφάλαιο σχετικά με τα πιο συνήθη λάθη που έχουν εντοπιστεί από την BDO GLOBAL, η οποία κατά το έτος της συγγραφής της παρούσας διπλωματικής, ήτοι 2022, κατείχε την έκτη θέση στην κατάταξη των ελεγκτικών εταιρειών στον κόσμο, με τζίρο περίπου 10.3 δισεκατομμύρια δολάρια. Τα λάθη θα χωριστούν σε κεφάλαια, ανάλογα με το τί αφορούν.

4.2.Υπολογισμός Αξίας Χρήσης

Τα πιο βασικά λάθη σχετικά με τον υπολογισμό της αξίας χρήσης είναι τα εξής: [BDO, 2021]

1. Οι μελλοντικές ταμειακές ροές να μην βασιστούν σε εγκεκριμένους, από την Διοίκηση προϋπολογισμούς.
2. Οι μελλοντικές ταμειακές ροές, να βασιστούν σε προηγούμενους προϋπολογισμούς, οι οποίοι δεν έχουν πραγματοποιηθεί και ως εκ τούτου οι ταμειακές ροές δεν δύναται να θεωρηθούν αντιπροσωπευτικές για το μέλλον.
3. Να χρησιμοποιηθεί περίοδος πρόβλεψης διαφορετική από αυτήν που ορίζουν τα πρότυπα, δηλαδή των 5 ετών, χωρίς όμως να διευκρινιστεί και να αιτιολογηθεί ο λόγος.
4. Οι ταμειακές ροές να μην βασιστούν στην συνεχιζόμενη χρήση (going concern).
5. Κατά τον υπολογισμό της υπολειμματικής αξίας, να χρησιμοποιηθεί ρυθμός ανάπτυξης που δεν συνάδει με τα μακροπρόθεσμα στοιχεία της χώρας που δραστηριοποιείται η οικονομική οντότητα, ή του κλάδου.
6. Να χρησιμοποιηθεί ρυθμός ανάπτυξης για τα έσοδα και τις ταμειακές εισροές, και να μην χρησιμοποιηθεί ο ίδιος για τον υπολογισμό των ταμειακών εκροών.
7. Να πραγματοποιηθούν μελλοντικές υποθέσεις οι οποίες ήταν ασυνεπείς με την ανάπτυξη των πωλήσεων. Συγκεκριμένα, εντοπίστηκαν ταμειακές εκροές που

σχετίζονται με το κόστος πωλήσεων οι οποίες δεν ακολουθούσαν την ανάπτυξη των πωλήσεων. Για να ίσχυε κάτι τέτοιο σημαίνει ότι άλλαξαν οι όροι αγοράς, κάτι το οποίο απαγορεύεται από το πρότυπο.

8. Να γίνει υπερεκτίμηση ή υποεκτίμηση των καθαρών ροών που προέρχονται από την πώληση περιουσιακών στοιχείων.
9. Να συμπεριληφθούν ταμειακές ροές, οι οποίες δεν αντικατοπτρίζουν το υπό εξέταση περιουσιακό στοιχείο, στην τρέχουσα κατάστασή του, κατά την ημερομηνία του ελέγχου απομείωσης.
10. Να συμπεριληφθούν υπεραισιόδοξες υποθέσεις εσόδων
11. Να συμπεριληφθούν υποεκτιμώμενες υποθέσεις δαπανών.
12. Να μην γίνει προσαρμογή των ταμειακών ροών κατά τον υπολογισμό της υπολειμματικής αξίας, καθώς δεν επηρεάζονται όλα τα κονδύλια εξίσου το ίδιο. Κάποιες μπορεί να παραμείνουν σταθερές και κάποιες να μεταβληθούν σημαντικά.
13. Να πραγματοποιηθούν απλοποιημένες ή ασυνεπείς υποθέσεις, σχετικά με το ύψος των κεφαλαιουχικών δαπανών. Πολλές φορές αρκετές οντότητες υποθέτουν ότι το επίπεδο της κεφαλαιουχικής δαπάνης είναι ίσο με το ποσό των αποσβέσεων κατά την διάρκεια του έτους. Μία τέτοια πρακτική, ενδέχεται να μην είναι συνετή και να μην συμβαδίζει είτε με το επιχειρηματικό σχέδιο είτε με άλλους παράγοντες.
14. Να χρησιμοποιηθούν υποθέσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες, η οποίες δεν είναι εγκεκριμένες από την διοίκηση της οντότητας.
15. Να πραγματοποιηθούν απλοποιημένες ή ασυνεπείς υποθέσεις, σχετικά με τις ανάγκες του κεφαλαίου κίνησης. Πολλές φορές οι οντότητες υποθέτουν ότι η μεταβολή στο κεφάλαιο κίνησης θα είναι μηδενική ή ασήμαντη. Μία τέτοια υπόθεση είναι πολύ πιθανόν να μην συμβαδίζει με τους προβλεπόμενους ρυθμούς ανάπτυξης και με το γενικότερο επιχειρηματικό σχέδιο.
16. Να γίνει υπερεκτίμηση ή υποεκτίμηση της υπολειμματικής αξίας. Μία τέτοια πράξη θα μπορούσε να προέλθει από την υπερεκτίμηση ή υποεκτίμηση του τελευταίου έτους της περιόδου πρόβλεψης. Κάτι τέτοιο μπορεί εύκολα να προέλθει από εφάπαξ ταμειακές εισροές ή εκροές από περιπτώσεις η οποίες δεν

θα ξανασυμβούν στο μέλλον. Εάν ο μελετητής δεν τις διαχωρίσει από τον υπολογισμό της υπολειμματικής αξίας τότε υποθέτει ότι αυτές θα πραγματοποιούνται στο διηνεκές και θα αυξάνονται με τον σταθερό ρυθμό ανάπτυξης.

17. Κατά τον υπολογισμό των εσόδων να συμπεριληφθούν αξίες αποθεμάτων, οι οποίες δεν θεωρούνται ορθές στα πλαίσια της αρχής των ίσων αποστάσεων (arms – length transaction).
18. Να συμπεριληφθούν ταμειακές ροές οι οποίες προκύπτουν από χρηματοδοτικές λειτουργίες. Τέτοιες ροές μπορούν να προέρχονται από μισθώσεις. Στην πραγματικότητα αν η εταιρεία διαθέτει λειτουργικές μισθώσεις θα πρέπει να της κεφαλαιοποιήσει και στην συνέχεια να αναπροσαρμόσει τα έξοδα της.
19. Λανθασμένη κατανομή των περιουσιακών στοιχείων σε μία μονάδα ταμειακών ροών, είτε επειδή δεν συμπεριλήφθηκαν κάποια περιουσιακά στοιχεία, είτε επειδή περιλήφθηκαν περιουσιακά στοιχεία τα οποία παράγουν ανεξάρτητες ταμειακές ροές και δεν έπρεπε να συμπεριληφθούν σε άλλες μονάδες ταμειακών ροών.

4.3. Ενδείξεις και Χρόνος Ελέγχου Απομείωσης

Τα πιο βασικά λάθη σχετικά με τον χρόνο ελέγχου της απομείωσης είναι τα εξής:
[BDO, 2021]

1. Να μην διενεργηθεί έλεγχος απομείωσης όταν απαιτεί το ΔΛΠ 36. Συγκεκριμένα, σχετικά με την υπεραξία και τα άυλα στοιχεία με αόριστη ωφέλιμη ζωή να μην διενεργείται ετησίως και την ίδια χρονική ημερομηνία κάθε έτος.
2. Να μην πραγματοποιηθεί έλεγχος απομείωσης για όλα τα περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας και των άυλων περιουσιακών στοιχείων, την χρονική στιγμή κατά την οποία υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις απομείωσης.

3. Να μην ληφθούν υπόψιν οι ενδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς, επειδή είχε διενεργηθεί, σε προγενέστερο χρόνο, έλεγχος απομείωσης.
4. Να μην διενεργηθεί έλεγχος απομείωσης, σχετικά με αναγνωρισμένη υπεραξία ή άλλα περιουσιακά στοιχεία με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή ή άλλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν χρησιμοποιούνται, επειδή λογιστικοποιήθηκαν για πρώτη φορά εντός της χρήσεως.

Το πιο βασικό σχετικό λάθος, σχετικά με τις ενδείξεις της απομείωσης είναι, η λανθασμένη εκτίμηση των ενδείξεων από το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον. Δηλαδή, να μην ληφθούν υπόψιν την στιγμή που υπάρχουν.

4.4. Προεξοφλητικό Επιτόκιο

4.4.1. Γενικά Σφάλματα

Τα πιο βασικά λάθη σχετικά με το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι τα εξής: [BDO, 2021]

1. Να μην εφαρμοστούν διαφορετικά προεξοφλητικά επιτόκια, σε διαφορετικές μονάδες ταμειακών ροών.
2. Να εφαρμοστεί ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο, σε διάφορες μονάδες ταμειακών ροών, οι οποίες αφορούν διαφορετικές αγορές, διαφορετικό κλάδο κτλ.
3. Να εφαρμοστεί ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο ενώ υπάρχουν διαφορετικές μονάδες ταμειακών ροών, οι οποίες μάλιστα πραγματοποιούνται σε διαφορετικά νομίσματα.
4. Να μην γίνει μετατροπή των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, που αφορούν ξένο νόμισμα, στην ισοτιμία της ημέρας της απομείωσης.

4.4.2. Σφάλματα Σχετικά με το Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου

Τα πιο βασικά λάθη σχετικά με το προεξοφλητικό επιτόκιο και συγκεκριμένα το Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου είναι τα εξής: [BDO, 2021]

1. Να υπολογιστεί το κόστος δανεισμού βάσει των βραχυπρόθεσμων συνθηκών και όχι βάσει του πλάνου πενταετίας.
2. Να υπολογιστεί το κόστος δανεισμού είτε βάσει δανείων που δεν ελήφθησαν πρόσφατα, είτε βάσει δανείων που δεν ελήφθησαν βάσει της αρχής των ίσων αποστάσεων.
3. Να οριστούν οι συντελεστές βαρύτητας των ιδίων κεφαλαίων και του δανεισμού βάσει των αξιών της οικονομικής οντότητας και όχι βάσει ομοειδών οντοτήτων ή περιουσιακών στοιχείων που αντικατοπτρίζουν την κεφαλαιακή διάρθρωση της αγοράς όπου ένας επενδυτής θα απαιτούσε εάν επένδυε σε ένα τέτοιο περιουσιακό στοιχείο.
4. Να χρησιμοποιηθεί ένα Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου, το οποίο θα έχει υπολογιστεί μετά τους φόρους, και χωρίς να έχουν γίνει όλες οι απαραίτητες προσαρμογές.

4.4.3. Σφάλματα Σχετικά με το Κόστος Ευκαιρίας των Κοινών Μετοχών (CAPM)

Τα πιο βασικά λάθη σχετικά με το προεξοφλητικό επιτόκιο και συγκεκριμένα το κόστος ευκαιρίας των κοινών μετοχών βάσει CAPM είναι τα εξής: [BDO, 2021]

1. Να χρησιμοποιηθεί ως επιτόκιο μηδενικού κινδύνου, εταιρικό ομόλογο που δεν ανήκει σε υψηλής ποιότητας αγορά.
2. Να βασιστεί το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου, σε κάποιο χρηματοοικονομικό μέσο, το οποίο δεν έχει μακροπρόθεσμη λήξη.
3. Να χρησιμοποιηθεί ένα επιτόκιο κινδύνου αγοράς που δεν βασίζεται σε μακροπρόθεσμη προοπτική.

4. Χρήση επιτοκίου κινδύνου αγοράς, το οποίο δεν αντικατοπτρίζει το υπό εξέταση περιουσιακό στοιχείο.
5. Ο προσδιορισμός του συντελεστή βήτα (b_i) να βασίζεται στην υπόθεση ότι η τιμή κινείται στην ίδια κατεύθυνση με την συνολική αγορά, δηλαδή ο συντελεστής βήτα να ισούται με 1.
6. Να μην χρησιμοποιηθεί ο μοχλευμένος συντελεστής βήτα, ο οποίος όμως θα βασίζεται στον λόγο χρέη προς ίδια κεφάλαια, όπως αυτός ισχύει για ομοειδής οντότητες/περιουσιακά στοιχεία της αγοράς.
7. Να χρησιμοποιηθεί ένας μοχλευμένος συντελεστής βήτα σε όλες τις μονάδες ταμειακών ροών, χωρίς να ληφθεί υπόψιν η φύση τους.

4.5. Αναγνώριση Απομείωσης

Τα πιο βασικά λάθη σχετικά με την αναγνώριση της απομείωσης είναι τα εξής: [BDO, 2021]

1. Να γίνει η κατανομή, του ποσού απομείωσης που πρέπει να αναγνωριστεί, στα περιουσιακά στοιχεία, χωρίς πρώτα να απομειωθεί η υπεραξία, εφόσον και αν υπάρχει. Η μοναδική εξαίρεση σε αυτήν την παρατήρηση είναι η υπεραξία να ανήκει σε διαφορετική μονάδα ταμειακών ροών και η οποία να μην χρήζει απομείωσης.
2. Να έχει αναγνωριστεί υπεραξία, η οποία αφορά παραπάνω από μία μονάδα ταμειακών ροών, και να μην εξεταστούν μεμονωμένα οι μονάδες αυτές και να αναγνωριστεί απομείωση χωρίς να γίνει η συγκέντρωση της αξίας των μονάδων

4.6. Αναστροφή Απομείωσης

Τα πιο βασικά λάθη σχετικά με την αναστροφή απομείωσης είναι τα εξής: [BDO, 2021]

1. Να πραγματοποιηθεί αναστροφή απομείωσης, χωρίς να υπάρχουν οι κατάλληλες ενδείξεις και χωρίς να είναι βέβαια η διοίκηση ότι θα συνεχίσουν να είναι ευνοϊκές οι ενδείξεις και στο μέλλον.
2. Να αναστραφεί ποσό απομείωσης, το οποίο είχε αναγνωριστεί σε κονδύλι υπεραξίας.
3. Να πραγματοποιηθεί αναστροφή απομείωσης και η αξία του κονδυλίου, μετά την αναστροφή, να είναι μεγαλύτερη από την λογιστική αξία που θα είχε το περιουσιακό στοιχείο εάν δεν είχε αναγνωριστεί ποτέ η απομείωση.

4.7. Γνωστοποιήσεις

Τα πιο βασικά λάθη σχετικά με το περιεχόμενο των γνωστοποιήσεων είναι τα εξής:
[BDO, 2021]

1. Να μην αναγνωριστούν και ως εκ τούτου να μην γνωστοποιηθούν όλες οι βασικές υποθέσεις.
2. Να γνωστοποιηθούν υποθέσεις οι οποίες δεν είναι σημαντικές για τους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
3. Να μην γνωστοποιηθεί ανάλυση ευαισθησίας για όλες τις βασικές υποθέσεις.
4. Να μην γνωστοποιηθούν διακριτά οι βασικές υποθέσεις ανά μονάδα ταμειακών ροών.
5. Να γνωστοποιηθεί το μετά – φόρων προεξοφλητικό επιτόκιο και όχι το προ – φόρων που απαιτεί το πρότυπο.

4.8.Σύνοψη Κεφαλαίου

Γίνεται εύκολα αντιληπτό από το ανωτέρω κεφάλαιο, αλλά και βάσει όλα όσα έχουν αναλυθεί, πως το πρότυπο έχει σημαντικές δυσκολίες στην εφαρμογή του. Οι δυσκολίες αυτές έχουν ως αποτέλεσμα της μη σωστής εφαρμογής από τους

διενεργήσαντες των μελετών. Αντιλαμβανόμαστε ότι τα λάθη είναι διάχυτα και εντοπίζονται σε διάφορες κατηγορίες. Θα πρέπει λοιπόν οι οντότητες να είναι πολύ προσεκτικές στην διενέργεια αντίστοιχων μελετών και να προσπαθούν να εξασφαλίσουν πως δεν επαναλαμβάνουν τα ανωτέρω λάθη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΠΡΟΣΩΜΟΙΩΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

5.1. Εισαγωγή

Όπως ήδη αναφέρθηκε και στα προηγούμενα κεφάλαια, η εφαρμογή του ελέγχου απομείωσης αποτελεί μία δύσκολη διαδικασία, η οποία απαιτεί ιδιαίτερη κρίση αλλά και πρακτική τεχνογνωσία. Στο κεφάλαιο αυτό, θα γίνει μία προσομοίωση μελέτης περίπτωσης, σχετικά με την διενέργεια ελέγχου απομείωσης.

5.2. Βασικοί Στόχοι

Βασικοί στόχοι της μελέτης αυτής, για τους αναγνώστες, θα είναι οι κάτωθι:

- Ο εντοπισμός των παραγόντων αυτών, που έχουν ως αποτέλεσμα να αναγκάσουν την Διοίκηση της εταιρείας να προβεί σε έλεγχο απομείωσης περιουσιακών στοιχείων.
- Η διενέργεια ελέγχου απομείωσης, ώστε να καταστούν κατανοητά όλα τα βήματα που απαιτούνται, αλλά και πως πραγματοποιούνται.
- Η κατανόηση της σημαντικότητας των μελλοντικών υποθέσεων της Διοίκησης και πώς αυτές μπορούν να επηρεάσουν το αποτέλεσμα του ελέγχου απομείωσης.

5.3.Πρακτικό Παράδειγμα

Η Ανώνυμη εταιρεία με διακριτικό τίτλο “Loremipsum A.E.” αποτελεί μία εταιρεία γερμανικών συμφερόντων, η οποία δραστηριοποιείται στην Ελλάδα από το 2008 και έχει έδρα την Θεσσαλονίκη. Η εταιρεία εξειδικεύεται στους τομείς ενέργειας. Η εταιρεία θα ελεγχθεί προαιρετικά στην χρήση 2021 για πρώτη φορά από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές.

Στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις περιλαμβάνονται και τα κάτωθι κονδύλια:

Υπεραξία: € 3.000.000,00

Συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες: € 7.000.000,00

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων και ιδιαίτερα της κατανόησης της, η ομάδα ελέγχου των ορκωτών ελεγκτών λογιστών κατά την επίσκεψή τους στα γραφεία της εταιρείας, μεταξύ των άλλων, ζήτησε και περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα ανωτέρω κονδύλια, καθώς το ύψος τους είναι ιδιαίτερα υψηλό και ως εκ τούτου σημαντικό.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας σε συνεργασία με τον Οικονομικό Διευθυντή, έδωσε τις εξής κάτωθι απαντήσεις και ανέφερε ότι δεν θα ήθελε να προβεί σε απομειώσεις, καθώς αυτό ενδέχεται να επηρεάσει σημαντικά το αποτέλεσμα της εταιρείας.

- Η υπεραξία συνολικού ποσού € 3.000.000, δημιουργήθηκε από την εξαγορά της εταιρείας M&P, η οποία ολοκληρώθηκε εντός της κλειόμενης χρήσης και το συνολικό τίμημα ανήλθε σε € 10.000.000. Η οντότητα M&P εξειδικεύεται κυρίως στον κλάδο του λιγνίτη αλλά προσπαθεί να χτίσει τις βάσεις, ώστε να εδραιωθεί στον κλάδο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η υπεραξία αφορά στο σύνολο της την συμμετοχή και δεν κατέστη εφικτό να κατανεμηθεί.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του κλάδου και τους ειδικούς, από το 2020 υπάρχει κρατική πρόβλεψη για μείωση της χρήσης του λιγνίτη, με βασικό στόχο την μείωση των ρύπων. Ήδη το 2021 η συνολική μείωση του λιγνίτη ανέρχεται σε 25%, η οποία προέρχεται κυρίως από την μείωση ζήτησης από παλιότερα

ορυχεία παραγωγής λιγνίτη. Ακόμη, προβλέπεται η αύξηση του κόστους των ρυπογόνων οντοτήτων.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος, αμφισβητεί το γεγονός ότι θα συνεχίσει η μείωση του λιγνίτη με τους ίδιους ρυθμούς μείωσης, καθώς δεν θεωρεί βιώσιμη την εξασφάλιση ενεργειακής επάρκειας μόνο από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και το φυσικό αέριο.

Τέλος, για σκοπούς της παρούσας μελέτης, θεωρούμε ότι δεν είναι εφικτός ο υπολογισμός της εύλογης αξίας και ως εκ τούτου, το ανακτήσιμο ποσό μπορεί να υπολογιστεί μόνο μέσω του υπολογισμού της αξίας χρήσης.

Οι οικονομικές καταστάσεις της οντότητας παρατίθενται στο παράρτημα της παρούσας διπλωματικής εργασίας.

Η ομάδα ελέγχου από την επισκόπηση των οικονομικών καταστάσεων εντόπισε τα εξής:

Σχετικά με την υπεραξία:

- Θα πρέπει να διενεργηθεί μελέτη απομείωσης, καθώς τα πρότυπα ορίζουν ότι αυτή πρέπει να ελέγχεται κάθε χρόνο

Σχετικά με την θυγατρική:

- Από την χρηματοοικονομική ανάλυση των δεδομένων δεν προκύπτει ανάγκη, για διενέργεια ελέγχου απομείωσης της συμμετοχής.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	2018	2019	2020	2021
Δείκτης κυκλοφοριακής ρευστότητας (current ratio)	1,75	1,84	1,99	1,90
Δείκτης άμεσης ρευστότητας (Acid test ratio)	1,32	1,39	1,63	1,49

ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ	2018	2019	2020	2021
Δείκτης διάρκειας είσπραξης αποθεμάτων	18	19	16	26
Δείκτης διάρκειας είσπραξης απαιτήσεων	30	31	36	50
Δείκτης διάρκειας είσπραξης λοιπών απαιτήσεων	6	8	12	18
Δείκτης διάρκειας είσπραξης υποχρεώσεων	30	32	31	46
Δείκτης διάρκειας είσπραξης λοιπών υποχρεώσεων	0	0	1	2
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας περιουσιακών στοιχείων	5	5	4	3

ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΗΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ	2018	2019	2020	2021
Δείκτης συνολικού χρέους (Debt ratio)	16,6%	17,2%	16,0%	12,3%
Δείκτης κάλυψης τόκων (Interest coverage ratio)	8,2	6,9	6,7	0,6

- Από την συζήτηση με την Διοίκηση καθώς επίσης και βάσει των στοιχείων του κλάδου, προκύπτει ότι η εταιρεία θα πρέπει να ελεγχθεί, δεδομένου ότι:
 - Η οντότητα ανήκει σε έναν θιγόμενο κλάδο, ο οποίος κατατάσσεται ως σημαντικά ρυπογόνος και ως εκ τούτου ενδέχεται στο μέλλον να μην είναι βιώσιμη.
 - Αν και προσπαθεί να μεταβεί σε παραγωγή διαφορετικών πηγών ενέργειας, ο κύκλος εργασιών από την δραστηριότητα αυτή είναι ακόμη μικρός.
 - Αναμένεται αύξηση του κόστους για τις ρυπογόνες οντότητες και αυτό ενδέχεται να λειτουργήσει αρνητικά στην οικονομική επίδοση της οντότητας.
 - Η ζήτηση για ποσότητα λιγνίτη αναμένεται να μειωθεί στο μέλλον, εφόσον γίνουν πιο ανταγωνιστικές άλλες πηγές ενέργειας.
 - Σε κάθε περίπτωση δεδομένου ότι η υπεραξία αφορά το σύνολο της θυγατρικής θα πρέπει να εξεταστεί και αυτή για ανάγκες απομείωσης.

Με βάση τα ανωτέρω η ομάδα ελέγχου ζήτησε να της χορηγηθεί μελέτη απομείωσης που να αφορά την υπεραξία και ως εκ τούτου την θυγατρική εταιρεία. Η Διοίκηση της εταιρείας ανταποκρίθηκε και τους έδωσε την μελέτη, η οποία περιείχε τα εξής:

1. Τις ιστορικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις
2. Τις προβλεπόμενες χρηματοοικονομικών καταστάσεων για 5 έτη
3. Τον συντελεστή προεξόφλησης – Προεξοφλητικό επιτόκιο
4. Τις ελεύθερες ταμειακές ροές των 5 ετών
5. Την ελεύθερη ταμειακή ροή της υπολειμματικής αξίας
6. Το ανακτήσιμο ποσό της θυγατρικής

Οι ιστορικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις, καθώς επίσης και οι μελλοντικές παρατίθενται στο παράρτημα.

Σχετικά με το προεξοφλητικό επιτόκιο η μελέτη περιλαμβάνει τα εξής:

- Για σκοπούς διενέργειας μελέτης λήφθηκαν μεγέθη σχετικά με τον κλάδο ενέργειας (Power). Τα στοιχεία αντλήθηκαν από την αναγνωρισμένη βάση του πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης και του καθηγητή Damodaran A. Τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν είναι τα εξής: [Damodaran Online: Home Page for Aswath Damodaran \(nyu.edu\)](http://Damodaran Online: Home Page for Aswath Damodaran (nyu.edu))

Κλάδος	Αμόγλεντο Beta	D/E Ratio	Μοχλευμένο beta	Ποσοστό Ανταμοιβής Κινδύνου Αγοράς (Ελλάδα)
Power	0,842978309	0,708971251	0,542807228	11,04

- Ως επιτόκιο μηδενικού κινδύνου, λήφθηκε το 10ετές Ελληνικό Ομόλογο την 31.12.2021. Ελλάδα 10 ετών - Ιστορικά Δεδομένα Ομολόγου - Investing.com
- Ως κίνδυνος που σχετίζεται με την οντότητα και αντιπροσωπεύει τις οντότητες μικρής κεφαλαιοποίησης ορίστηκε σε 3,0% (πηγή: Ibbotson).

Παραδοχές Υπολογισμού WACC	2022	2023	2024	2025	2026
Επιτόκιο Μηδενικού Κινδύνου	1,12%	1,12%	1,12%	1,12%	1,12%
Επιτόκιο Κινδύνου Αγοράς	12,16%	12,16%	12,16%	12,16%	12,16%
Ποσοστό Ανταμοιβής Κινδύνου Αγοράς	11,04%	11,04%	11,04%	11,04%	11,04%
Συντελεστής Βήτα	0,843	0,843	0,843	0,843	0,843
Κίνδυνος Μεγέθους	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Κόστος Ιδίων Κεφαλαίων	13,42%	13,42%	13,42%	13,42%	13,42%
Κόστος Δανειακών Κεφαλαίων	4,20%	4,20%	4,20%	4,20%	4,20%

WACC	2022	2023	2024	2025	2026
Κόστος Ιδίων Κεφαλαίων	13,4%	13,4%	13,4%	13,4%	13,4%
Κόστος Δανειακών Κεφαλαίων	4,2%	4,2%	4,2%	4,2%	4,2%
Αξία Δανείων (λογιστική)	3.763.940,6	3.696.181,2	3.629.439,1	3.568.538,0	3.499.904,8
Αξία Ιδίων Κεφαλαίων (αγοράς)	10.824.420,5	10.824.420,5	10.824.420,5	10.824.420,5	10.824.420,5
Φορολογικός Συντελεστής	22%	22%	22%	22%	22%

Συντελεστής Βαρύτητας Δανειακών Κεφαλαίων	25,8%	25,5%	25,1%	24,8%	24,4%
Συντελεστής Βαρύτητας Ιδίων Κεφαλαίων	74,2%	74,5%	74,9%	75,2%	75,6%
Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου – μετά φόρων	10,8%	10,8%	10,9%	10,9%	10,9%
Το συνολικό Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου – προ φόρων	12,7%				

Η μελέτη έγινε με βάση τα μετά φόρων αποτελέσματα και εν συνεχεία υπολογίστηκε το προ φόρων **Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου**. Ακόμη, ο ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές για τον υπολογισμό της υπολειμματικής αξίας, ανήλθε σε 1,5%, ποσοστό μικρότερο από τον προβλεπόμενο ρυθμό ανάπτυξης του Ελληνικού ΑΕΠ.

Σχετικά με τις ελεύθερες ταμειακές ροές, την υπολειμματική αξία και την αξία χρήσης, η μελέτη περιλαμβάνει τα εξής:

Ελεύθερες ταμειακές ροές	2022	2023	2024	2025	2026
EBIT:	2.289.524	1.868.499	1.437.220	947.055	592.440
Μείον: Φόροι (Ebit * 22%)	(503.695)	(411.070)	(316.188)	(208.352)	(19.514)
Πλέον: Αποσβέσεις	322.000	321.200	248.300	147.400	125.500
Μείον: Αύξηση/Μείωση στο Κεφάλαιο Κίνησης	(317.010)	33.574	34.069	36.912	22.418
Μείον: Επενδύσεις σε εξοπλισμό	(25.000)	(25.000)	(25.000)	(25.000)	(25.000)
Αμόχλευτες Ταμειακές Ροές	1.765.818	1.787.203	1.378.401	898.015	695.844
Υπολογισμός Αξίας Χρήσης Εταιρείας	2022	2023	2024	2025	2026
Συνολική Ταμειακή Ροή	2.935.635,57	1.882.382,77	1.568.593,43	897.108,76	696.492,24
Υπολειμματική Αξία					7.520.634,3
Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου (WACC)	10,80%	10,80%	10,90%	10,90%	10,90%
Συντελεστής προεξόφλησης	0,9025	0,8146	0,7332	0,6611	0,5961
Προεξοφλημένη Ταμειακή Ροή	2.649.490,58	1.533.304,53	1.150.047,43	593.087,69	4.898.490,23
Αξία Επιχείρησης (Enterprise Value)					10.824.420,46
Σύνολο Δανεισμού (31.12.2021)					-1.300.000,0
Σύνολο Διαθεσίμων (31.12.2021)					376.429,6
Αξία Χρήσης Εταιρείας (Value in Use) 100%					9.900.850,09

Από τα ανωτέρω προέκυψε ότι πρέπει να διενεργηθεί μη αναστρέψιμη απομείωση μόνο για το κονδύλι της υπεραξίας συνολικού ύψους € **805.680,69**.

Σύμφωνα με το αποτέλεσμα της μελέτης, η εταιρία οφείλει να διενεργήσει απομείωση συνολικής αξίας € 805.680,69, καθώς το ανακτήσιμο ποσό είναι μικρότερο από την λογιστική αξία.

Συγκεκριμένα:

Απομείωση = Λογιστική αξία – Ανακτήσιμο ποσό.

$$805.680,69 = 10.000.000,00 - 9.194.319,31$$

Η εταιρία οφείλει να απομειώσει μόνο το κονδύλι της απομείωσης και ως εκ τούτου τα κονδύλια θα έχουν ως εξής:

Κονδύλι	Αξία κτήσης	Απομείωση	Λογιστική αξία
Υπεραξία	3.000.000,00	805.680,69	2.194.319,31
Συμμετοχές σε θυγατρικές	7.000.000,00	0,00	7.000.000,00
Σύνολο	10.000.000,00	805.680,69	9.194.319,31

Επί της ανωτέρω μελέτης, η ομάδα ελέγχου εντόπισε τα εξής σφάλματα:

- Στην μελέτη δεν υπήρχε ανάλυση ευαισθησίας, ως εκ τούτου δεν μπορεί να θεωρηθεί πλήρης.
- Η Διοίκηση δεν βάσισε τις προβλέψεις ταμειακών ροών σε λογικές και βάσιμες παραδοχές, καθώς αυτές φαίνεται να βασίζονται σε μελλοντικές αναδιαρθρώσεις. Συγκεκριμένα από τον χρηματοοικονομικό έλεγχο του επιχειρησιακού σχεδίου που βασίστηκαν οι ταμειακές ροές, προκύπτει ότι η εταιρία θεωρεί ότι θα πληρώνεται πιο γρήγορα, έναντι του 2021, από τους πελάτες, και συγκεκριμένα από 7 έως 10 ημέρες. Αντίστοιχα κατά 3 ημέρες θεωρεί ότι θα πληρώνεται νωρίτερα τις λοιπές απαιτήσεις. Τέλος, θεωρήθηκε ότι γίνεται ανακύκλωση αποθεμάτων 3 ημέρες νωρίτερα.

Εάν η εταιρεία δεν περιελάβανε αυτές τις αναδιαρθρώσεις, το ποσό της απομείωσης θα ανερχόταν σε € **1.964.364,32**, ποσό σημαντικά μεγαλύτερο κατά € **1.158.683,63**.

- Το κόστος που έχει συμπεριληφθεί στο επιχειρησιακό σχέδιο φαίνεται να μην ακολουθεί την πορεία του κλάδου, καθώς δεν έχουν εμφανιστεί πουθενά αυξήσεις κόστους λόγω ρύπων, καθώς επίσης, η αύξηση των εξόδων φαίνεται να είναι δυσανάλογη με τον πληθωρισμό, χωρίς να μπορεί να καταστεί εφικτός ο επηρεασμός του ποσού της υπεραξίας.

Σύμφωνα με τις παραπάνω επισημάνσεις τα ποσά θα έπρεπε να μεταβληθούν ως εξής:

Κονδύλι	Αξία κτήσης	Απομείωση	Λογιστική αξία
Υπεραξία	3.000.000,00	1.964.364,32	1.035.635,68
Συμμετοχές σε θυγατρικές	7.000.000,00	0,00	7.000.000,00
Σύνολο	10.000.000,00	1.964.364,32	8.035.635,68

Το ποσό της απομείωσης θα ήταν αισθητά μεγαλύτερο αν δεν είχε γίνει υποεκτίμηση των εξόδων.

5.4. Σύνοψη Κεφαλαίου

Με βάση τα ανωτέρω γίνεται εύκολα αντιληπτό, πως η διενέργεια ενός ελέγχου απομείωσης, μπορεί εύκολα να χειραγωγηθεί αλλάζοντας απλά κάποιες από τις μελλοντικές υποθέσεις. Η χειραγώγηση αυτή γίνεται συνήθως για εξυπηρετήσει συμφέροντα είτε της οντότητας, είτε των Διοικήσεων. Στην ανωτέρω περίπτωση, αλλάζοντας μόνο κάποιες παραδοχές μη αναδιάρθρωσης, σχετικές με το κεφάλαιο κίνησης, το ύψος του ποσού της απαραίτητης απομείωσης μειώθηκε κατά € **1.158.683,63**. Το ποσό θα μπορούσε να είναι πολύ μεγαλύτερο εάν είχαν υπολογιστεί και τα κόστη με τον δέοντα τρόπο και δεν είχε γίνει υποεκτίμηση των εξόδων.

Θα πρέπει λοιπόν οι χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να είναι ιδιαίτερα προσεχτικοί όταν διαβάσουν σχετικά με τις απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων, καθώς αυτές, ενδέχεται να μην είναι ορθές, ειδικά αν δεν είναι ελεγμένες από κάποιον ανεξάρτητο επαγγελματία. Από τις βιβλιογραφικές επισκοπήσεις προέκυψε πως ο έλεγχος είναι σημαντικός για την αποφυγή τέτοιων πρακτικών και μέσω το πρακτικού παραδείγματος αντιλαμβανόμαστε το γιατί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

6.1.Εισαγωγή

Στο τελευταίο κεφάλαιο αυτό της παρούσας διπλωματικής θα σχολιαστούν τα συμπεράσματα της έρευνας, όπως αυτά προέκυψαν από την ανάλυση του θέματος αλλά και την κρίση του συγγραφέα. Ακόμη, θα αναφερθούν οι περιορισμοί στους οποίους υπόκειται η διπλωματική και η οποία αφορά κατά κύριο λόγο το πρακτικό παράδειγμα. Τέλος, θα προταθούν θέματα προς μελλοντική διερεύνηση και έρευνα.

6.2. Συμπεράσματα

Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, τα οποία εφαρμόζονται εκτεταμένα και στην Ελληνική επικράτεια, αποτελούν την κοινή γλώσσα των επιχειρήσεων και αυτό έχει ως αποτέλεσμα τις συνεχείς βελτιώσεις κατά βάση στην παροχή πληροφόρησης στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η σημαντικότητα του υπό εξέταση προτύπου, ήτοι το ΔΛΠ 36 “Απομειώσεις Περιουσιακών Στοιχείων” έγκειται στο γεγονός ότι η αξία των περιουσιακών στοιχείων και συγκεκριμένα των κονδυλίων που βρίσκουν εφαρμογή είναι ιδιαίτερα σημαντική. Ακόμη ένας λόγος που αποτελεί σημαντικό πρότυπο, είναι ότι βάσει των οδηγιών που

παρέχει, παρουσιάζονται με την ορθή αξία τα περιουσιακά στοιχεία των οντοτήτων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Το βασικό συμπέρασμα που εξήχθη είναι ότι η πολυπλοκότητα του προτύπου για την εφαρμογή του, έγκειται στις χρηματοοικονομικές γνώσεις που απαιτούνται, αλλά πρωτίστως στις προσωπικές προσδοκίες της Διοίκησης για χειραγώγηση των αποτελεσμάτων της. Η χειραγώγηση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί σχετικά εύκολα, ειδικά στην περίπτωση που πρέπει να υπολογιστούν και να προεξοφληθούν οι ταμειακές ροές. Ακόμη, από την επισκόπηση των πιο σημαντικών λαθών (κεφάλαιο 4), καταλήξαμε πως η δημιουργία μίας μελέτης απομείωσης απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή στις λεπτομέρειες και μπορεί να διενεργηθεί ορθά, μόνο από εξειδικευμένους επαγγελματίες.

Πρωταρχικός σκοπός της διπλωματικής ήταν να παραθέσει με σαφήνεια όλες τις λεπτομέρειες και τις απαιτήσεις του προτύπου, ώστε να καταστούν κατανοητές. Μέσω της αναλυτικής περιγραφής όλων των θεμάτων αλλά και με την δημιουργία της μελέτης περίπτωσης, θεωρούμε ότι επιτεύχθηκε.

6.3. Περιορισμοί

Θα πρέπει να επισημανθεί, πως η παρούσα διπλωματική εργασία υπόκειται σε ορισμένους περιορισμούς. Οι περιορισμοί αυτοί οφείλονται πρωτίστως στο γεγονός ότι η παρούσα εργασία βασίστηκε κυρίως σε βιβλιογραφική και ορθογραφική ανασκόπηση, ενώ η προσομοίωση του παραδείγματος, δεν βασίστηκε σε πραγματικά δεδομένα. Ο βασικός λόγος που δεν βασίστηκε σε πραγματικά δεδομένα, είναι ότι η διενέργεια της μελέτης απομείωσης είναι ένα ευαίσθητο θέμα για τις οντότητες και δεν θα έπρεπε σε καμία περίπτωση να αμφισβητήσουμε τις υποθέσεις και τα αποτελέσματα των απομειώσεων, καθώς επίσης είναι δύσκολο ένας τρίτος να βρει αυτούσιες τις μελέτες. Τέλος, η παρούσα διπλωματική και ως εξ τούτου το πρακτικό παράδειγμα, εξετάζει ως επί το πλείστον την διενέργεια μελέτης απομείωσης βάσει της αξίας χρήσης και δεν εξετάστηκε η εφαρμογή της εύλογης αξίας.

6.4. Προτάσεις για Μελλοντική Έρευνα

Με την παρούσα διπλωματική εργασία, παραθέσαμε τις βασικές έννοιες και απαιτήσεις του ΔΛΠ 36, ενώ δημιουργήθηκε και ένα απλό παράδειγμα απομείωσης για την καλύτερη κατανόηση εφαρμογής της αξίας χρήσης. Η εργασία αυτή θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως βάση για την διενέργεια περαιτέρω έρευνας. Συγκεκριμένα, θα μπορούσε να διενεργηθεί μια έρευνα, σχετικά με τους μεγαλύτερους Ομίλους στην Ελλάδα, και την ανάλυση των γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνουν στις οικονομικές τους καταστάσεις σχετικά με την υπεραξία, την απομείωση των θυγατρικών και των υποθέσεων που χρησιμοποιήθηκαν. Για την εξασφάλιση ορθότερων αποτελεσμάτων, θα ήταν συνετό να γίνει στρωματοποίηση των οντοτήτων ανά κλάδο και ανά μέγεθος, καθώς με αυτόν τον τρόπο θα εξασφαλιστεί η καλύτερη σύγκριση των υποθέσεων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Amiraslani, H., Iatridis, G., Pope, P. (2013), "Accounting for asset impairment - a test for IFRS compliance across Europe", Cass Business School, London
- Andre, P., Dionysiou, D., and Tsalavoutas, I. (2017), "Mandated disclosures under IAS 36 Impairment of Assets and IAS 38 Intangible Assets: value relevance and impact on analysts forecasts", *Applied Economics*, Vol. 50, pp. 707-730
- Andre, P., Filip, A., and Paugam, L., (2015), "The effect of mandatory IFRS adoption on conditional conservatism in Europe", *Journal of Business Finance and Accounting*, pp. 482-514
- Andrei, F., Gerald, L., Luc, P. (2020), "Managerial discretion to delay the recognition of goodwill impairment: The role of enforcement", *Journal of Business Finance and Accounting*, vol 48, pp. 36-69
- Avallone, F. and Quagli, A., (2015), "Insight into the variables used to manage the goodwill impairment test, *Advances in Accounting*", *Advances in Accounting Incorporating Advances in International Accounting*, Vol. 31, pp. 107-114
- Bond, D., Govendir, B. and Wells, P. (2016), "An evaluation of asset impairments by Australian firms and whether they were impacted by AASB 136", *Account Finance*, vol. 56, pp. 259-288
- Damodaran, A. (1996), "Investment Valuation. Tools and techniques for determining the Value of Any Asset", John Wiley & Sons, Inv. New York
- Dumock, A., (2021), "The Impairment of Assets in the Australian Context", pp. 16-80
- Husmann, S. and Schmidt, M., (2008). "The Discount Rate: A Note on IAS 36", *Accounting in Europe*, Vol. 5, pp. 49-62
- Karampinis, N., (2020), "A cross - national analysis on the impact of enforcement on impairments of tangible assets under IFRS", *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, vol 42

- Korošec, B., Jerman, M. and Tominc, P. (2016). “The impairment test of goodwill: an empirical analysis of incentives for earnings management in Italian publicly traded companies”. *Economic Research*, Vol. 29, pp. 162-176
- Kvaal, E., (2010), "The Discount Rate of IAS 36 – A Comment", *Accounting in Europe*, Vol. 7, pp. 87-95
- Nawaiseh, M., Ibbini, O., Al-Nawaiseh, H., "Impairment of Non- current Assets - Implementation and Disclosure: Evidence from Industrial Firms in Jordan", *Advances in Management & Applied Economics*, vol. 6, pp. 111-126
- Seetharaman, A., and Muniandy, B. & Saravanan, A.s. (2004) "Accounting Treatment of Goodwill: Yesterday, Today and Tomorrow: Problems and Prospects in the International Perspective", *Journal of Intellectual Capital*, vol. 5, pp. 131-152.
- Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 36 - 31/3/2004, 43/2010 της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
- Λαζαρίδης, Θ. (2017), "Αποτίμηση Επιχειρήσεων", Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα
- Νεγκάκης, Χ. (2015) "Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς: Θεωρία και Εφαρμογές", Εκδόσεις Αειφόρος λογιστική, Θεσσαλονίκη
- Νούλας, Α. (2021), "Αγορές χρήματος και κεφαλαίου", Εκδόσεις Τζιόλα, Θεσσαλονίκη
- Χατζησταυράκης, Μ. (2017), "Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς [Δ.Π.Χ.Α.] Α' Τόμος. "Εκδόσεις Ινστιτούτο Εκπαίδευσης Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, Αθήνα

Ιστοσελίδες:

BDO, 2021 "IFRS in practice 2020 - 2021, IAS 36 impairment of assets, διαθέσιμο στο:

[IFRS-in-Practice-IAS-36-Impairment-of-Assets-2020-2021.aspx \(bdo.global\)](https://www.bdo.com/global/ifrs-in-practice-ias-36-impairment-of-assets-2020-2021.aspx)

Deloitte, IAS 36 – Impairment of Assets, διαθέσιμο στο:

[IAS 36 — Impairment of Assets \(iasplus.com\)](https://www.iasplus.com/standards/36-impairment-of-assets)

EY, 2020, "Effects of climaterelated matters on financial statements", διαθέσιμο στο:

[Introduction : Effects of climate-related matters on financial statements \(ey.com\)](#)

Grant Thornton, 2014 "Impairment of Assets", διαθέσιμο στο:

[ias36-impairment-of-assets-a-guide-to-applying-ias36-in-practice.pdf \(grantthornton.global\)](#)

Grant Thornton, 2021 "Insights into IAS 36", διαθέσιμο στο:

[Insights into IAS 36 \(grantthornton.global\)](#)
[Insights into IAS 36 \(grantthornton.global\)](#)

IFRS Community, διαθέσιμο στο:

[IAS 36 Impairment of Assets: Disclosure - IFRScommunity.com](#)

IFRS Foundation διαθέσιμο στο:

[IFRS - IAS 36 Impairment of Assets](#)

KPMG, 2022, "What's the impact on cash flow projections used for impairment testing of non-financial assets?" διαθέσιμο στο:

[What's the impact on cash flow projections used for imp - KPMG Global \(home.kpmg\)](#)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ποσά σε €	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ				ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ				
	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2026
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ									
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία									
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	2.390.000,00	2.210.000,00	2.180.000,00	2.200.000,00	1.937.000,00	1.669.800,00	1.444.500,00	1.321.100,00	1.220.600,00
Ασώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	80.000,00	75.000,00	86.000,00	70.000,00	36.000,00	7.000,00	9.000,00	10.000,00	10.000,00
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	2.470.000,00	2.285.000,00	2.266.000,00	2.270.000,00	1.973.000,00	1.676.800,00	1.453.500,00	1.331.100,00	1.230.600,00
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία									
Αποθέματα	1.775.000,00	1.840.000,00	1.300.000,00	1.806.666,67	1.608.597,69	1.624.487,15	1.640.877,90	1.660.147,40	1.675.606,19
Εμπορικές απαιτήσεις	3.750.000,00	3.900.000,00	3.800.000,00	4.550.000,00	4.128.000,00	4.020.953,42	3.818.958,90	3.808.438,36	3.804.230,14
Λοιπές απαιτήσεις	800.000,00	1.000.000,00	1.300.000,00	1.590.000,00	1.440.000,00	1.436.054,79	1.432.109,59	1.428.164,38	1.426.586,30
Προπληρωμένα έξοδα	18.000,00	25.000,00	2.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	820.000,00	850.000,00	700.000,00	376.429,63	3.041.679,19	4.661.475,97	5.975.283,40	6.625.406,15	6.971.889,68
Σύνολο κυκλοφορούντων	7.163.000,00	7.615.000,00	7.102.000,00	8.326.096,30	10.221.276,89	11.745.971,33	12.870.229,79	13.525.156,29	13.881.312,30
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	9.633.000,00	9.900.000,00	9.368.000,00	10.596.096,30	12.194.276,89	13.422.771,33	14.323.729,79	14.856.256,29	15.111.912,30
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ, ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ									
Καθαρή θέση									
Μετοχικό κεφάλαιο	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00
Αποθεματικά νόμων ή καταστατικού	1.166.666,67	1.166.666,67	1.166.666,67	1.166.666,67	1.166.666,67	1.166.666,67	1.166.666,67	1.166.666,67	1.166.666,67
Υπόλοιπο εις νέο	89.925,00	100.000,00	250.000,00	870.429,63	2.555.872,21	3.920.715,48	4.956.961,09	5.618.678,05	6.011.594,96
Σύνολο καθαρής θέσης	4.756.591,67	4.766.666,67	4.916.666,67	5.537.096,30	7.222.538,88	8.587.382,15	9.623.627,76	10.285.344,72	10.678.261,63
Προβλέψεις									
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	85.000,00	85.000,00	85.000,00	85.000,00	85.000,00	85.000,00	85.000,00	85.000,00	85.000,00
Σύνολο προβλέψεων	85.000,00	85.000,00	85.000,00	85.000,00	85.000,00	85.000,00	85.000,00	85.000,00	85.000,00
Υποχρεώσεις									
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις									
Δάνεια τραπεζών	700.000,00	900.000,00	800.000,00	600.000,00	400.000,00	300.000,00	200.000,00	100.000,00	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	700.000,00	900.000,00	800.000,00	600.000,00	400.000,00	300.000,00	200.000,00	100.000,00	-
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις									
Δάνεια τραπεζών	-	-	-	-	630.000,00	560.000,00	490.000,00	420.000,00	350.000,00
Δάνεια τραπεζών (βραχυπρόθεσμος μέρος)	900.000,00	800.000,00	700.000,00	700.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
Εμπορικές υποχρεώσεις	3.000.075,00	3.100.000,00	2.500.000,00	3.184.000,00	3.263.940,60	3.296.181,25	3.329.439,06	3.368.538,03	3.399.904,84
Υποχρεώσεις από Φόρους - Τέλη	85.000,00	100.000,00	130.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00
Υποχρεώσεις προς Ασφαλιστικούς Οργανισμούς	75.000,00	130.000,00	135.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	31.333,33	18.333,33	101.333,33	140.000,00	142.797,40	144.207,93	145.662,96	147.373,54	148.745,84
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	4.091.408,33	4.148.333,33	3.566.333,33	4.374.000,00	4.486.738,01	4.450.389,18	4.415.102,02	4.385.911,57	4.348.650,67
Σύνολο υποχρεώσεων	4.791.408,33	5.048.333,33	4.366.333,33	4.974.000,00	4.886.738,01	4.750.389,18	4.615.102,02	4.485.911,57	4.348.650,67
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ, ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	9.633.000,00	9.900.000,00	9.368.000,00	10.596.096,30	12.194.276,89	13.422.771,33	14.323.729,79	14.856.256,29	15.111.912,30

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ποσά σε €	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ				ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ				
	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2019	1.1 - 31.12.2020	1.1 - 31.12.2021	1.1 - 31.12.2021	1.1 - 31.12.2021	1.1 - 31.12.2021	1.1 - 31.12.2021	1.1 - 31.12.2021
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης									
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	46.302.000,00	45.650.000,00	38.200.000,00	33.040.000,00	35.040.000,00	34.944.000,00	34.848.000,00	34.752.000,00	34.713.600,00
Κόστος πωληθέντων	(36.067.934,12)	(35.430.120,00)	(29.713.629,02)	(25.027.657,40)	(25.527.746,01)	(25.779.904,70)	(26.040.018,81)	(26.345.817,40)	(26.591.141,70)
Μικτό κέρδος	10.234.065,88	10.219.880,00	8.486.370,98	8.012.342,60	9.512.253,99	9.164.095,30	8.807.981,19	8.406.182,60	8.122.458,30
Λοιπά συνήθη έσοδα	160.000,00	160.000,00	154.000,00	154.000,00	154.000,00	154.000,00	154.000,00	154.000,00	154.000,00
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(3.600.000,00)	(3.545.000,00)	(2.554.052,00)	(2.250.000,00)	(2.294.958,24)	(2.317.627,44)	(2.341.011,84)	(2.368.503,30)	(2.390.558,09)
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	(6.500.000,00)	(6.550.000,00)	(5.844.600,00)	(4.982.220,00)	(5.081.771,93)	(5.131.968,80)	(5.183.749,34)	(5.244.624,23)	(5.293.460,59)
Αποτελέσματα προ φόρων και τόκων	294.065,88	284.880,00	241.718,98	934.122,60	2.289.523,83	1.868.499,06	1.437.220,02	947.055,07	592.439,63
Πλέον/(μείον):									
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(130.000,00)	(136.000,00)	(145.000,00)	(140.000,00)	(130.000,00)	(120.000,00)	(110.000,00)	(100.000,00)	(90.000,00)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	2.500,00	2.150,00	1.500,00	1.300,00	1.300,00	1.300,00	1.300,00	1.300,00	1.300,00
Αποτελέσματα προ φόρων	166.565,88	151.030,00	98.218,98	795.422,60	2.160.823,83	1.749.799,06	1.328.520,02	848.355,07	503.739,63
Φόρος εισοδήματος	(39.975,81)	(36.247,20)	(21.608,18)	(174.992,97)	(475.381,24)	(384.955,79)	(292.274,40)	(186.638,12)	(110.822,72)
Αποτελέσματα χρήσης μετά φόρων	126.590,07	114.782,80	76.610,81	620.429,63	1.685.442,58	1.364.843,27	1.036.245,61	661.716,96	392.916,91

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
REVENUES									
Έσοδα από υπάρχοντες πελάτες	46.302.000,00	45.650.000,00	38.200.000,00	33.040.000,00	35.040.000,00	34.944.000,00	34.848.000,00	34.752.000,00	34.713.600,00
Ποσότητα (Τόνοι)	2.380.565,55	2.282.500,00	1.958.974,36	1.711.917,10	1.825.000,00	1.820.000,00	1.815.000,00	1.810.000,00	1.808.000,00
Μείωση ζητούμενης ποσότητας		-4,1%	-14,2%	-12,6%					
Αξία €/τόνο λιγνίτη	19,45	20,00	19,50	19,30	19,20	19,20	19,20	19,20	19,20

ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ	FY 2018	FY 2019	FY 2020	FY 2021	FY 2022	FY 2023	FY 2024	FY 2025	FY 2026
Δείκτης διάρκειας είσπραξης αποθεμάτων	18	19	16	26	23	23	23	23	23
Δείκτης διάρκειας είσπραξης απαιτήσεων	30	31	36	50	43	42	40	40	40
Δείκτης διάρκειας είσπραξης λοιπών απαιτήσεων	6	8	12	18	15	15	15	15	15
Δείκτης διάρκειας πληρωμής υποχρεώσεων	30	32	31	46	47	47	47	47	47
Δείκτης διάρκειας πληρωμής λοιπών υποχρεώσεων	0	0	1	2	2	2	2	2	2
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας περιουσιακών στοιχείων	5	5	4	3	3	3	2	2	2